

حصن المسلم

**Hisnu Al-Muslim Kutoka
Katika Nyiradi Za Kitabu Na
Sunna**

Hisnu Al-Muslim Kutoka Katika Nyiradi Za Kitabu Na Sunna

Sa'id bin Ali bin Wahf Al-Qahtwaani

Hisnu Al-Muslim Kutoka Katika Nyiradi Za Kitabu Na Sunna

Mhitaji kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu

Dkt. Sa'id bin Ali bin Wahf Al-Qahtani

Kwa jina la Mwenyezi Mungu, Mwingi wa rehema, Mwenye kurehemu

Utangulizi

Hakika sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu. Tunamsifu, tunamuomba msaada, na tunamuomba maghufira. Na tunajikinga kwa Mwenyezi Mungu, kutokana na uovu wa nafsi zetu, na mabaya ya matendo yetu. Yule ambaye Mwenyezi Mungu amemwongoa, basi hakuna wa kumpoteza. Na yule ambaye amempoteza, basi hakuna wa kumwongoa. Ninashuhudia kwamba hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu, hali ya kuwa peke yake, hana mshirika³. Na ninashuhudia kwamba Muhammad ni mja wake na ni Mtume wake, rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, na ziwe juu ya jamaa zake, Maswahaba wake na wote wanaowafuata hao kwa wema mpaka Siku ya Malipo. Ama baada ya hayo:

Huu ni muhtasari niliufupisha kutoka katika kitabu changu: Adh-Dhikru wad-Du'aa wal-'ilaaju birruqaa minal-kitabi wassunnati (Nyiradi na Dua na Kujitibu kwa kutumia Qur-ani na Sunna)¹, nimeifanyia ufupisho sehemu yake ya Adhkari (nyiradi); ili iwe ni wepesi kukibeba katika safari.

Na kwa hakika nimeishia kwenye matini (maneno ya Mtume) ya dhikri, na nimetosheka katika kueleza mahali inapopatikana kwa kutaja chimbuko moja au mawili miongoni mwa yale yaliyopatikana katika kitabu cha asili, na anayetaka kumjua Sahaba au ziada katika kueleza daraja za hadithi, basi anapaswa kurejea katika kitabu cha asili. Na ninamuomba Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa majina yake mazuri na sifa zake za juu zaidi akifanye kiwe ni kwa ajili ya kupata radhi zake Mwenyezi mungu mtukufu, na aninufaishe nacho katika uhai wangu, na baada ya kufa kwangu, na amnufaishe nacho kila atakayekisoma, au kukichapisha, au atakayesaidia katika kusambaa kwake. Hakika Yeye, aliyetakasika, ndiye Msimamiaji wa hayo na ndiye Muweza wa kufanya hivyo. Na rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu ya Nabii wetu Muhammad, na familia

¹ Kitabu cha asili kilichotajwa hapo juu kilichapishwa - na sifa njema ni za Mwenyezi Mungu - pamoja na kueleza kwa kina upokezaji wa Hadithi zake, katika juzuu nne. Kitabu kiitwacho "Hisn Al-Muslim (Kinga Ya Muislamu)" kinapatikana katika juzuu yake ya kwanza na ya pili.

yake na Maswahaba wake, na wote wanaowafuata kwa wema mpaka Siku ya Malipo.

Mtunzi

Kiliandikwa mwezi wa Safar 1409 Hijria

Ubora wa kumtaja Mwenyezi Mungu (dhikiri)

Amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

﴿فَاذْكُرُونِي أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ 152﴾،

"Basi nitajeni, nitakutajeni. Na nishukuruni, wala msinikufuru."¹

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا 41﴾،

"Enyi mlioamini! Mdhukuruni Mwenyezi Mungu kwa wingi wa kumdhukuru."²

﴿وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا﴾،

"..na wanaume wanaomdhukuru Mwenyezi Mungu kwa wingi na wanawake wanaomdhukuru Mwenyezi Mungu kwa wingi, Mwenyezi Mungu amewaandalia msamaha na ujira mkubwa."³

﴿وَادْكُرْ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرَّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ 205﴾،

"Na mkumbuke Mola wako Mlezi katika nafsi yako kwa unyenyekevu na hofu, na bila ya kuinua

¹ Surat Al-Baqarah: 152.

² Suratul Ahzaab: 41.

³ Suratul Ahzaab: 35.

sauti juu kwa kauli, asubuhi na jioni, wala usiwe miongoni wa walioghafilika."¹

Na alisema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu zimshukie: "Mfano wa yule anayemtaja Mola wake Mlezi na yule asiyemtaja Mola wake Mlezi, ni mfano wa aliye hai na aliyekufa."²

Na alisema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu zimshukie: "Je, nisiwaambieni matendo bora zaidi kwenu, na masafi zaidi mbele ya Mfalme wenu, na yatakayo kunyanyueni juu zaidi katika daraja zenu, na bora kwenu kuliko kutoa dhahabu na pesa, na bora kwenu kuliko hata kukutana na adui yenu na mkapiga shingo zao na wakapiga shingo zenu?" Wakasema: Ndiyo. "Ni kumtaja Mwenyezi Mungu Mtukufu."³

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Mwenyezi Mungu anasema: "Mimi niko pamoja na dhana ya mja wangu kwangu, na mimi nipo naye anaponitaja. Atakaponitaja kwenye nafsi yake, nitamtaja kwenye nafsi yangu, na atakaponitaja

¹ Suratul-Al-Araaf: 205.

² Al-Bukhari pamoja na Al-Fat-h, 11/208, nambari 6407, na Muslim, 1/539, nambari 779, kwa matamshi haya: "Mfano wa nyumba ambayo Mwenyezi Mungu anatajwa ndani yake, na nyumba ambayo Mwenyezi Mungu hatajwi ndani yake ni mfano wa aliye hai na maiti", 1/539.

³ At-Tirmidhi, 5/459, kwa nambari 3377, na Ibn Majah, 2/124, kwa nambari 3790. Tazama: "Sahih Ibn Majah", 2/316, na "Sahih At-Tirmidhi", 3/139.

kwenye mkusanyiko, nitamtaja kwenye mkusanyiko bora kuliko wao. Na akijiweka karibu yangu kwa kiasi cha shibri (umbali wa kati ya kidole kidogo na kidole gumba) moja, nitakuwa karibu yake kwa kiasi cha dhiraa moja. Na akijiweka karibu yangu kwa kiasi cha dhiraa moja, nitakuwa karibu yake kiasi cha baa (kiasi cha mikono miwili iliyokunjuliwa) moja. Na akinijia kwa kutembea, nitamuendea kwa kukimbia."¹

Na imesimuliwa kutoka kwa Abdallah bin Busri radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake ya kwamba mtu mmoja alisema: Ewe Mjumbe wa Mwenyezi Mungu, hakika sheria za Uislamu zimekuwa nyingi kwangu, hebu nieleze kitu ambacho nitashikamana nacho. Akasema: "Ulimi wako usiache kuwa mbichi kwa kumtaja Mwenyezi Mungu"²,

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Atakayesoma herufi moja katika Kitabu cha Mwenyezi Mungu, basi atapata jema moja kwa herufi hiyo. Na jema hilo hulipwa mara kumi mfano wake.

¹ Bukhari 8/171 kwa nambari 7405, na Muslim 4/2061 kwa nambari 2675, na tamko hili ni la Bukhari.

² At-Tirmidhiy, 5/458, nambari 3375, na Ibn Majah, 2/1246, nambari 3793. Al-Albani alisema kwamba ni hadithi sahihi katika Sahih At-Tirmidhiy, 3/139, na Sahih Ibn Majah, 2/317.

Sisemi: 'Alif Laam Miim' ni herufi moja, lakini: Alif ni herufi, na Laam ni herufi, na Miim ni herufi."¹

Na imepokelewa kutoka kwa Uqba bin Aamir -radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake- amesema: Alitoka Mtume rehema na amani ziwe juu yake na sisi tukiwa katika Suffah, akasema: "Yupi miongoni mwenu anapenda atoke nyakati za asubuhi kila siku aende Jangwani au Aqiiq (Soko), alete kutoka huko Ngamia wawili walio nona bila ya tatizo, wala kukata udugu?" Tukasema: Ewe Mjumbe wa Mwenyezi Mungu tunalipenda hilo. Akasema: "Bora aende mmoja wenu Msikitini ajifunze, au asome aya mbili kutoka katika kitabu cha Mwenyezi Mungu Mtukufu, ni bora kwake yeye kuliko ngamia wawili. Na aya tatu ni bora kwake kuliko ngamia watatu. Na aya nne ni bora kwake kuliko ngamia wanne. Na idadi nyingineyo ni bora kuliko idadi yake katika ngamia."²

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Mwenye kukaa kikao chochote akawa hakumtaja Mwenyezi Mungu ndani yake, atakuwa na majuto kutoka kwa Mwenyezi Mungu. Na mwenye kujilaza mahali popote akawa hakumtaja Mwenyezi Mungu

¹ At-Tirmidhiy, 5/75, nambari 2910, na Al-Albani alisema kwamba ni hadithi sahihi katika Sahih At-Tirmidhi, 3/9, na Sahih Al-Jami' As-Swaghiir, 5/340.

² Muslim 1/553 namba 803.

ndani yake, atakuwa na majuto kutoka kwa Mwenyezi Mungu."¹

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Hawajawahi kukaa watu kikao chochote wakawa hawakumtaja Mwenyezi Mungu ndani yake, na wala hawakumsalia Nabii wao, isipokuwa itakuwa ni hasara juu yao, akitaka atawaadhibu, na akitaka atawasamehe."²

Na amesema Rehema na Amani ziwe juu yake: "Hakuna watu wowote watasimama katika kikao ambacho hawamtaji Mwenyezi Mungu Mtukufu ndani yake, isipokuwa watanyanyuka kutoka kwenye mithili ya mzoga wa punda, na watakuwa na majuto."³

1. NYIRADI ZA KUAMKA KUTOKA USINGIZINI

Tafsiri: "Kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu aliyetuhuisha baada ya kutufisha na kwake tutafufuliwa."⁴

Tafsiri: "Hakuna mola apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu peke yake, hana mshirika. Ni wake ufalme na ni zake sifa njema, naye ni Muweza wa kila

¹ Abu Daud 4/264 kwa nambari 4856, na wengineo, na tazama: "Sahih Al-Jami'" 5/342.

² At-Tirmidhi 5/461 namba 3380, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi" 3/140.

³ Abu Daud 4/264 kwa nambari 4855, na Ahmad 2/389 kwa nambari 10680 na tazama: "Sahih Al-Jami'i" 5/176.

⁴ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/113, namba 6314, na Muslim, 4/2083, namba 2711.

kitu. Ametakasika Mwenyezi Mungu, na sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, na hakuna mungu ila Mwenyezi Mungu peke yake, na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, na hakuna uwezo wala nguvu isipokuwa kwa Mwenyezi Mungu, aliye juu, Mkuu. Mola wangu Mlezi, nisamehe."¹

Tafsiri: "Kila sifa njema zinamstahiki Mwenyezi Mungu aliyenipa salama mimi katika mwili wangu, na akanirejeshea roho yangu, na akaniidhinisha mimi kumtaja."²

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ 190 الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمُوتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ 191 رَبَّنَا إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ النَّارَ فَقَدْ أَخْرَجْتَهُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ 192 رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ 193 رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَىٰ رُسْلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ الْقِيَمَةِ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ الْمِيعَادَ 194 فَاسْتَجَابَ لَهُمْ رَبُّهُمْ أَنِّي لَا أُضِيعُ عَمَلَ عَمِلٍ مِّنْكُمْ مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنسِيَّ بَعْضُكُمْ مِّنْ بَعْضٍ فَأَلَّزِمْنَا الْهَاجِرَ وَوَعْدُكُمْ وَأَخْرَجُوا مِنْ دَيْرِهِمْ وَأَوْدُوا فِي سَبِيلِي وَقَتَلُوا وَقَتَلُوا لَأَكْفِرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ثَوَابًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الثَّوَابِ 195 لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي الْبِلَادِ 196 مَتَّعَ قَلِيلٌ ثُمَّ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمِهَادُ 197 لَكِن

¹ "Atakayesema hayo, atasamehewa, na kama ataomba, atajibiwa, na kama atasimama akatawadha kisha akasali itakubaliwa sala yake." Ameipokea Al-Bukhari pamoja na Al-Fath 3/39 kwa nambari 1154 na wengineo, na tamko hili ni la Ibn Majah, tazama: Sahih Ibn Majah 2/335.

² At-Tirmidhiy 5/473 kwa namba 3401, na tazama: Sahih At-Tirmidhiy 3/144.

الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُرُؤْا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْآبِرَارِ 198 وَإِنْ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ خَشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ 199 يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (200)

"Hakika, katika kuumbwa mbingu na ardhi na kuhitilafiana usiku na mchana ziko Ishara kwa wenye akili ya hali ya juu.

Ambao humkumbuka Mwenyezi Mungu hali ya kuwa wamesimama, na wamekaa, na wamelala kwa ubavu wao. Na hutafakari katika kuumbwa kwa mbingu na ardhi, wakisema: Mola wetu Mlezi! Hukuviumba hivi viumbe bure. Subhanaka (umetakasika)! Basi tuinge kutokana na adhabu ya Moto.

Mola wetu Mlezi! Hakika, yule unayemwingiza Motoni, basi umemfedhehesha. Na waliodhulumu hawana wasaidizi wowote.

Mola wetu Mlezi! Hakika, sisi tumemsikia mwitaji akiita kwenye Imani kwamba: 'Muaminini Mola wenu Mlezi'; kwa hivyo, tukaamini. Basi tufutie dhambi zetu, na utufunikie makosa yetu, na utufishe pamoja na walio wema.

Mola wetu Mlezi! Na tupe yale uliyotuahidi kwa Mitume wako, wala usitudhalilishe Siku ya Kiyama. Hakika, Wewe huvunji miadi.

Basi, Mola wao Mlezi akayakubali maombi yao akayajibu: Hakika Mimi, sipotezi matendo ya mfanya matendo yeyote miongoni mwenu, akiwa mwanamume au mwanamke, kwani ni nyinyi kwa nyinyi. Basi waliohama, na waliotolewa katika makazi yao, na wakaudhiwa katika Njia yangu, na wakapigana vita, na wakauliwa, kwa yakini Mimi nitawafunikia makosa yao; na kwa yakini nitawaingiza katika Mabustani yanayopita mito chini yake. Hizo ndizo thawabu zinazotoka kwa Mwenyezi Mungu. Na Mwenyezi Mungu kwake kuna thawabu njema kabisa.

Kamwe kusiwadanganye kutangatanga kwa wale waliokufuru katika nchi.

Hiyo ni starehe ndogo. Kisha makazi yao yatakuwa Jahannamu. Na ni pahali pabaya mno pa kupumzikia.

Lakini wale waliomcha Mola wao Mlezi wana Mabustani yanayopita mito chini yake. Watadumu humo. Hayo ni makaribisho yao yatokayo kwa Mwenyezi Mungu. Na vilivyo kwa Mwenyezi Mungu ni bora kwa walio wema.

Na hakika, miongoni mwa Watu wa Kitabu kuna wale wanaomwamini Mwenyezi Mungu na yaliyoteremshwa kwenu na yaliyoteremshwa kwao, wakimnyenyekea Mwenyezi Mungu. Hawanunui

kwa Aya za Mwenyezi Mungu thamani ndogo. Hao wana ujira wao kwa Mola wao Mlezi. Hakika, Mwenyezi Mungu ni Mwepesi wa kuhesabu.

Enyi mlioamini! Subirini, na vumilieni, na kuweni macho, na mcheni Mwenyezi Mungu, ili mpate kufaulu."

[Al Imran: 190-200]¹.

2. DUA YA KUVAA NGUO

"Alhamdulillahil ladhi kasaani haadhaa (ath-thauba) warazaqaniihi min ghairi haulin minni walaa quwwatin...". yaani, kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu aliyenivisha (nguo) hii na akaniruzuku hiyo si kwa ujanja wangu wala si kwa nguvu yangu...².

3. DUA YA KUVAA NGUO MPYA

Tafsiri: "Ewe Mwenyezi Mungu ni zako kila sifa njema, wewe ndiye uliyenivisha nguo hii, ninakuomba mazuri yake na mazuri iliyotengenezewa, na ninajilinda

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 8/337 namba 4569, na Muslim 1/530 namba 256.

² Imepokelewa na Ahlus-Sunan isipokuwa An-Nasaai: Abuu Daud kwa nambari 4023, na At-Tirmidhiy kwa nambari 3458, na Ibn Maajah kwa nambari 3285, na Albaani alisema kwamba ni hadithi nzuri (Hasan) katika: Irwaaul-Ghaliil 47/7.

kwako kutokana na shari zake na shari ilizotengenezewa."¹

4. DUA YA KUMUOMBEA ALIYEVAA NGUO MPYA

Tafsiri: "Utaivaa hadi ichakae, na Mwenyezi Mungu Mtukufu atakupa nyingine."²

Tafsiri: "Vaa kipya, na uishi ukiwa mwenye kusifiwa, na ufe shahidi."³

5. ANACHOSEMA ANAPOVUA NGUO YAKE

Tafsiri: "Kwa jina la Mwenyezi Mungu."⁴

6. DUA YA KUINGIA CHOONI

Tafsiri: "[Kwa jina la Mwenyezi Mungu]. Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi najilinda kwako kutokana na mashetani wa kiume na mashetani wa kike."⁵

¹ Abu Daud kwa nambari 4020, na At-Tirmidhiy kwa nambari 1767, na Al-Baghawiy 12/40, na tazama: "Mukhtasar Shamail At-Tirmidhiy" cha Al-Albaaniy uk. 47.

² Imepokelewa na Abu Daawuud 4/41, nambari 4020, na tazama: Sahihi Abu Daawuud 2/760.

³ Ibn Majah 2/1178 kwa nambari 3558, na Al-Baghawiy 41/12, na tazama: Sahih Ibn Majah 275/2.

⁴ At-Tirmidhi 2/505 nambari 606, na wengineo, na tazama: Ir'waail Ghaliil nambari 50, na Sahih Al-Jaami' 3/203.

⁵ Imepokelewa na Bukhari 1/45, nambari 142, na Muslim 1/283, nambari 375, na ziada ya: 'Bismillaah' mwanzoni mwake imepokelewa na Said bin Mansur. Tazama Fathul Bari 1/244.

7. DUA YA KUTOKA CHOONI

Tafsiri: "Ninakuomba msamaha (ewe Mwenyezi Mungu)." ¹

8. DUA KABLA YA UDHU

Tafsiri: "Kwa jina la Mwenyezi Mungu." ²

9. DHIKIRI BAADA YA KUMALIZA UDHU

"Ninashuhudia kuwa hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu peke yake hana mshirika, na ninashuhudia kuwa Muhammad ni mja wake na ni Mtume wake." ³

"(Ewe Mola wangu nijaalie mimi kuwa miongoni mwa wenye kutubia, na unijaalie kuwa miongoni mwa wenye kujitwaharisha)." ⁴

"(Umetakasika ewe Mwenyezi Mungu, na sifa njema ni zako, ninashuhudia kuwa hapana Mola ila wewe, ninakuomba msamaha na ninatubia kwako)." ⁵

¹ Imepokelewa na As-haabus-Sunan isipokuwa An-Nasaai, ambaye ametoa katika kitabu "Amalul-Yaum wal-Lailah" kwa nambari 79, Abuu Daud kwa nambari 30, na At-Tirmidhiy kwa nambari 7, na Ibn Majah kwa nambari 300, na Al-Albaani amesema kwamba ni sahihi katika Sahihi Sunan Abuu Daud 1/19.

² Abu Daud kwa nambari 101, na Ibn Majah kwa nambari 397, na Ahmad kwa nambari 9418, na tazama "Irwa' Al-Ghaliil" 1/122.

³ Muslim 1/209 namba 234.

⁴ At-Tirmidhi 1/78 kwa nambari 55, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 1/18.

⁵ An-Nnasaai katika Amali Al-Yaumi wa Al-Lailah uk. 173, na tazama: Irwau Al-Ghaliyl 1/135 na 3/94.

10. DHIKIRI WAKATI WA KUTOKA NYUMBANI

"(Kwa jina la Mwenyezi Mungu, nimemtegemea Mwenyezi Mungu, na wala hakuna uwezo wala nguvu ila kwa Mwenyezi Mungu)."¹

"Ewe Mola wangu wa haki, hakika mimi ninajikinga kwako ili nisipotee au kupotezwa, au kuteleza na kufanya kosa au kutelezeshwa na kufanya makosa, au kudhulumu au kudhulumiwa, au kufanya ujinga au kufanyiwa ujinga."²

11. DHIKIRI WAKATI WA KUINGIA NYUMBANI

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu tumeingia, na kwa jina la Mwenyezi Mungu tulitoka, na kwa Mwenyezi Mungu Mola wetu ndiko tunakotegemea, kisha anawasalimia waliopo ndani."³

12. DUA YA KWENDA MSIKITINI

"Ewe Mwenyezi Mungu uweke katika moyo wangu nuru, na katika ulimi wangu nuru, na katika masikio

¹ Abu Daud 4/325 namba 5095, na At-Tirmidhi 5/490 namba 3426, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 3/151.

² Wenye Sunan: Abu Daud kwa nambari 5094, na Tirmidhiy kwa nambari 3427, na Nasaai kwa nambari 5501, na Ibn Majah kwa nambari 3884, na tazama: "Sahih At-Tirmidhiy" 3/152, na "Sahih Ibn Majah" 2/336.

³ Ameipokea Abu Dawud 4/325 kwa nambari 5096, na msururu wa wapokezi wake umepewa daraja ya Hasan na Mwanachuoni Ibn Baz katika Tuhfatul Akhyar uk. 28, na katika Sahihi: "Anapoingia mtu nyumbani kwake na akamtaja Mwenyezi Mungu wakati wa kuingia kwake na wakati wa chakula chake, Shetani husema: Hakuna malazi kwenu, wala chakula cha usiku", Muslim kwa nambari 2018.

yanguru, na katika macho yanguru, na juu yanguru, na chini yanguru, na kuliani kwangu nuru, na kushotoni kwangu nuru, na mbele yanguru, na nyuma yanguru, na uweke katika nafsi yanguru, na uifanye kubwa nuru yanguru, na uikuze nuru yanguru, na unijaalie nuru, na unifanye kuwa nuru. Ewe Mwenyezi Mungu nipe nuru, na uweke katika mishipa yanguru, na katika nyama yanguru, na katika damu yanguru, na katika nywele zangu nuru, na katika ngozi yanguru."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, niwekee nuru katika kaburi langu... na nuru katika mifupa yanguru."² "na unizidishie nuru, na unizidishie nuru, na unizidishie nuru."³ "na unipe nuru juu ya nuru."⁴

13. DUA YA KUINGIA MSIKITINI

(Ataanza kwa mguu wake wa kulia)⁵, na atasema: "Ninajilinda kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu, na kwa

¹ Tazama matamko haya yote katika Bukhari 11/116 nambari 3166, na Muslim 1/526 nambari 529 na 530 na 763.

² At-Tirmidhiy 5/483 nambari 3419.

³ Ameipokea Bukhari katika Adabu Al-Mufrad kwa nambari 695 uk. 258, na ameisahihisha isnaad yake Albaani katika Sahih Adabu Al-Mufrad kwa nambari 536.

⁴ Ameitaja Ibn Hajar katika Fath Al-Baariy, na akainasibisha kwa Ibn Abi Aaswim katika kitabu cha Dua, tazama Al-Fath 11/118 na akasema: Basi zikakusanyika kutokana na tofauti za mapokezi sifa ishirini na tano.

⁵ Kwa kauli ya Anas bin Maalik radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Ni katika Sunna utakapoingia msikitini uanze na mguu wako wa kulia, na utakapotoka uanze na mguu wako wa kushoto."

uso wake Mkarimu, na kwa ufalme wake wa enzi, kutokana na shetani aliyelaaniwa."¹

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu, na rehema² na salamu zimshukie Mtume wa Mwenyezi Mungu."³

"Ewe Mola nifungulie milango ya rehema zako."⁴

14. DUA YA KUTOKA MSIKITINI

(Ataanza kwa mguu wake wa kushoto)⁵ na atasema: "Kwa jina la Mwenyezi Mungu, na rehema na amani ziwe juu ya Mtume wa Mwenyezi Mungu."

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninakuomba unipe katika fadhila zako."

Ameipokea Al-Haakim 1/218, na akaisahihisha kwa sharti ya Muslim, na Adh-Dhahabi akakubaliana naye, na ameipokea Al-Bayhaqi 2/442, na Al-Albani akaipa daraja ya Hasan katika Silsilat al-Ahadith as-Sahih 5/624 kwa namba 2478.

¹ Abu Daud nambari 466, na tazama: Sahih Al-Jami nambari 4591.

² Ameipokea Ibn As-Sunniy kwa nambari 88, na ameihanisha Al-Albaani katika Ath-Thamar Al-Mustatwaab, uk. 607.

³ Abu Daud 1/126 kwa nambari 465, na tazama: Sahih Al-Jami' 1/528.

⁴ Muslim 1/494 kwa nambari 713, na katika Sunan Ibn Maajah kutokana na hadithi ya Fatimah - radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Ewe Mwenyezi Mungu, nisamehe madhambi yangu, na nifungulie milango ya rehema zako." Na ameifanya kuwa ni sahihi Albaani kutokana na ushahidi wake. Angalia: Sahih Ibn Maajah 1/128 kwa nambari 129.

⁵ Al-Haakim 1/218, na Al-Bayhaqi 2/442, na Al-Albaani alisema kwamba ni hadithi nzuri (Hasan) katika "Silsilat Al-Ahaadiith Asswahiha" 5/624 kwa nambari 2478, na imeshatangulia kuelezea upokezi wake.

"Ewe Mwenyezi Mungu nilinde kutokana na shetani aliyelaaniwa."¹

15. DHIKIRI ZA ADHANA

Aseme kama anavyosema muadhini, isipokuwa katika "Hayya a'las swalaa" na "Hayya a'lal falaah", hapo atasema: "Hakuna uwezo wala nguvu ila kwa Mwenyezi Mungu."²

Atasema: "Na mimi ninashuhudia kuwa hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu peke yake, hana mshirika, na kuwa Muhammad ni mja wake na ni Mtume wake, nimeridhia Mwenyezi Mungu kuwa Mola Mlezi, na Muhammad kuwa Mtume, na Uislamu kuwa dini."³

(Atasema hayo baada ya tashahhudi ya muadhini)⁴.

(Atamsalia Mtume -Rehema na Amani ziwe juu yake- baada ya kumaliza kumuitikia muadhini).⁵

Atasema: "Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu Mola wa wito huu uliotimia, na swala iliyosimama, mpe Muhammadi wasiila (daraja) na fadhila, na umfufue

¹ Tazama maelezo ya upokezi wa riwaya za Hadithi iliyotangulia katika dua ya kuingia msikitini, namba 20 na ziada: "Ewe Mwenyezi Mungu nilinde kutokana na shetani aliyelaaniwa" ya Ibn Majah. Tazama: Sahihi Ibn Majah 1/129.

² Bukhari 1/152 nambari 611 na 613, na Muslim 1/288 nambari 383.

³ Muslim 1/290 kwa nambari 386.

⁴ Ibn Khuzaima 1/220.

⁵ Muslim 1/288 namba 384.

kwenye nafasi yenye kusifiwa uliyomuahidi, [hakika Wewe huvunji ahadi]."¹

(Ajiombee dua baina ya adhana na iqaama, kwani dua wakati huo hairejeshwi)².

16. DUA YA UFUNGUZI WA SWALA

"Ewe Mwenyezi Mungu weka mbali kati yangu na kati ya makosa yangu kama ulivyoweka mbali kati ya mashariki na magharibi. Ewe Mwenyezi Mungu nisafishe kutokana na makosa yangu kama inavyosafishwa nguo nyeupe kutokana na uchafu. Ewe Mwenyezi Mungu nioshe mimi kutokana na makosa yangu kwa barafu na maji na baridi."³

"Yaani: Umetakasika ewe Mwenyezi Mungu, na sifa njema ni zako. Jina lako ni lenye baraka, na utukufu wako ni wa juu sana, wala hakuna mungu mwingine isipokuwa Wewe."⁴

"Nimeuelekeza uso wangu kwa Yule aliyeumba mbingu na ardhi, hali ya kuelekea haki, na mimi si

¹ Bukhari 1/152 namba 614, na yaliyo baina ya mabano ni ya Al-Baihaqi 1/410, na ameipa daraja ya Hasan isnaad yake Al-'Allaamah Abdul-Aziz bin Baaz - Mwenyezi Mungu amrehemu - katika "Tuhfatul-Akhyaar" uk. 38.

² Tirmidhi kwa nambari 3594 na 3595, na Abuu Daudi kwa nambari 525, na Ahmad kwa nambari 12200, na tazama: "Irwaai Al-Ghaliil" 1/262.

³ Bukhari 1/181 nambari 744, na Muslim 1/419 nambari 598.

⁴ Muslim kwa nambari 399, na wenye Sunan nne: Abu Daud kwa nambari 775, na Tirmidhiy kwa nambari 243, na Ibn Majah kwa nambari 806, na Nasaai kwa nambari 899, na tazama: Sahih At-Tirmidhiy 1/77, na Sahih Ibn Majah 1/135.

miongoni mwa washirikina, hakika swala yangu, na ibada zangu, na uhai wangu, na kufa kwangu ni kwa ajili ya Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa walimwengu, hana mshirika, na kwa hilo nimeamrisha na mimi ni miongoni mwa Waislamu. Ewe Mwenyezi Mungu wewe ndiye Mfalme, hapana mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa wewe, wewe ndiye Mola Mlezi wangu na mimi ni mja wako, nimeidhulumu nafsi yangu na ninakiri kwa madhambi yangu, basi nisamehe mimi madhambi yangu yote, kwani hakuna afutae madhambi isipokuwa wewe, na niongoze kwenye tabia zilizo bora, hakuna aongozaye kwenye uzuri wake isipokuwa wewe, na niepushe na ubaya wake, hakuna aepushaye ubaya wake isipokuwa wewe, naitikia wito wako na kutii amri yako, na kheri yote ipo mikononi mwako, na shari haielekezwi kwako, mimi nipo kwa uwezo wako na narejea kwako, nimwenye baraka na umetukuka, nakuomba msamaha na ninatubu kwako."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa Jibril, Mikaili na Israfil, Muumba wa mbingu na ardhi, Mjuzi wa siri na dhahiri, Wewe utahukumu baina ya waja wako katika yale waliyokuwa wakihitilafiana ndani yake. Niongoe kwenye haki katika yale waliyohitilafiana

¹ Imepokelewa na Muslim 1/534, nambari 771.

ndani yake kwa idhini yako. Hakika wewe unamuongoa umtakaye kwenye njia iliyonyooka."¹

"(Mwenyezi Mungu ni Mkubwa sana, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa sana, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa sana, na sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu kwa wingi, na sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu kwa wingi, na sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu kwa wingi, na utakasifu ni wa Mwenyezi Mungu asubuhi na jioni)."

Mara tatu "Ninajilinda kwa Mwenyezi Mungu kutokana na Shetani: Kupulizia kwake hewa, na kupuliza kwake mate na kutia kwake wasiwasi (katika nyoyo za wanadamu)."²

"Yaani: Ewe Mwenyezi Mungu, sifa njema ni zako³, Wewe ni Nuru ya mbingu na ardhi na waliomo ndani yake, na sifa njema ni zako Wewe ni Msimamiaji wa

¹ Imepokelewa na Muslim 1/534, nambari 770.

² Imepokelewa na Abu Dawud, 1/203, nambari 764, Ibn Majah, 1/265, nambari 807, Ahmad 4/85, nambari 16739. Alisema Shu'aib Al-Arna'uut katika uthibitisho wa mlolongo wa upokezaji wa hadithi hii: "Ni hadithi hasan lighayrihi (nzuri kwa sababu ya hadithi nyinginezo mfano wake). Naye 'Abdul-Qadir Al-Arna'uut alisema katika kuelezea upokezaji wa hadithi hii katika kitabu kiitwacho Al-Kalim Atwayyib cha Ibn Taymiyyah, kwa nambari 78: Ni Hadithi Sahih inayoungwa mkono na hadithi nyinginezo mbalimbali." Naye Al-Albani aliitaja katika Sahih Al-Kalim Atwayyib, nambari 62. Vile vile, Muslim aliipokea kutoka kwa Ibn 'Umar - Mwenyezi Mungu amuwiye radhi yeye na baba yake - kwa namna inayofanana na hii, na ndani yake kuna kisa, 1/420, nambari 601.

³ Alikuwa Mtume rehema na amani ziwe juu yake akiyasema anapoamka usiku kuswali tahajudi.

mbingu na ardhi na waliomo ndani yake, [na sifa njema ni zako Wewe ni Mola wa mbingu na ardhi na waliomo ndani yake] [na sifa njema ni zako, ufalme wa mbingu na ardhi na waliomo ndani yake ni wako] [na sifa njema ni zako Wewe ni Mfalme wa mbingu na ardhi] [na sifa njema ni zako] [Wewe ni Haki, na ahadi yako ni haki, na kauli yako ni haki, na kukutana nawe ni haki, na Pepo ni haki, na Moto ni haki, na Manabii ni haki, na Muhammad, rehema za Mwenyezi Mungu zimshukie na amani, ni haki, na Kiyama ni haki] [Ewe Mwenyezi Mungu kwako nimejisalimisha, na kwako nimetegemea, na Wewe nimekuamini, na kwako nimerejea, na kwa uwezo wako nimegombana, na kwako nimehukumia. Basi nisamehe niliyoyatanguliza, na niliyoyachelewesha, na niliyoyaficha, na niliyoyadhihirisha] [na unayoyajua zaidi Wewe kuliko mimi] [Wewe ndiye Mwenye kutanguliza, na Wewe ndiye Mwenye kuchelewesha, hakuna mola isipokuwa Wewe] [Wewe ni Mola wangu, hakuna mola isipokuwa Wewe] [na hakuna uwezo wala nguvu ila kwa Mwenyezi Mungu]."¹

17. DUA YA RUKUU

"Utakasifu ni wa Mola wangu Mlezi aliye Mkuu."

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 3/3 na 11/116 na 13/371 namba 423 na 465 na 1120 na 6317 na 7385 na 7442 na 7499, na Muslim kwa muhtasari mfano wake 1/532 namba 769.

Mara tatu¹.

Yaani: Umetakasika ewe Mwenyezi Mungu, Mola wetu Mlezi, na sifa njema zote ni zako. Ewe Mwenyezi Mungu, nisamehe."².

"Yaani: Sifa za hali ya juu, na utukufu wa hali ya juu, ni wa Mola Mlezi wa Malaika na roho (Jibrili)."³

"Ewe Mwenyezi Mungu kwa ajili yako nimerukuu, na kwako nimeamini, na kwa ajili yako nimejisalimisha, yamenyenyekea kwako masikio yangu, na macho yangu, na ubongo wangu, na mifupa yangu, na mishipa yangu, [na kilichobebwa na miguu yangu]."⁴

"Ametakasika yule mwenye kufanya atakavyo, mwenye ufalme, mwenye ukubwa na ukuu."⁵

¹ Imepokelewa na waandishi wa vitabu vya Sunan, na Ahmad: Abu Daud kwa nambari 870, na At-Tirmidhiy kwa nambari 262, na An-Nasaai kwa nambari 1007, na Ibn Maajah kwa nambari 897, na Ahmad kwa nambari 3514, na angalia: Sahihi At-Tirmidhiy 1/83.

² Bukhari 1/99 nambari 794, na Muslim 1/350 nambari 484.

³ Muslim 1/353 kwa nambari 487, na Abu Daud 1/230 kwa nambari 872.

⁴ Muslim 1/534 kwa nambari 771, na wale Wanne isipokuwa Ibn Majah: Abu Daud kwa nambari 760 na 761, na Tirmidhiy kwa nambari 3421, na Nasai kwa nambari 1049, na yaliyo baina ya mabano mraba ni tamko la Ibn Khuzaimah kwa nambari 607, na Ibn Hibban kwa nambari 1901.

⁵ Abu Daud 1/230 kwa nambari 873, na Nasaai kwa nambari 1131, na Ahmad kwa nambari 23980, na mlolongo wa wasimulizi wake ni mzuri.

18. DUA YA KUNYANYUKA KUTOKA KATIKA RUKUU

(Amemsikia Mwenyezi Mungu mwenye kumhimidi)¹.

"Yaani: Mola wetu Mlezi na sifa njema ni zako, shukrani nyingi nzuri zenye baraka ndani yake."²

"Yaani: Ujazo wa mbingu na ujazo wa ardhi, na vilivyo baina ya viwili hivyo, na ujazo wa chochote ukitakacho baada yake. Unastahiki zaidi sifa njema na utukufu, haya ni maneno ya haki zaidi aliyoyasema mja, nasi sote ni waja wako. Ewe Mwenyezi Mungu, hakuna wa kuzuia uliyoyatoa, wala wa kuyatoa uliyoyazuia, wala hawezi kunufaisha mwenye utukufu (yeyote) kuliko Wewe ewe Mtukufu."³

19. DUA NDANI YA SIJIDA

"Yaani: Utakasifu ni wa Mola wangu Mlezi aliye wa juu zaidi."

Mara tatu⁴.

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 2/282 namba 796.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 2/284 namba 796.

³ Muslim 1/346 namba 477.

⁴ Imepokelewa na Ahlus-Sunan, na Ahmad: Abuu Daud kwa nambari 870, na At-Tirmidhiy kwa nambari 262, na An-Nasaai kwa nambari 1007, na Ibn Maajah kwa nambari 897, na Ahmad kwa nambari 3514, na tazama: Sahih At-Tirmidhiy 1/83.

"Maana yake: Umetakasika ewe Mwenyezi Mungu, Mola wetu Mlezi, na sifa njema zote ni zako. Ewe Mwenyezi Mungu, nisamehe."¹

"Yaani: Sifa za hali ya juu, na utukufu wa hali ya juu, ni wa Mola Mlezi wa Malaika na roho (Jibrili)."²

"Ewe Mwenyezi Mungu kwa ajili yako nimesujudu na kwako nimeamini, na kwa ajili yako nimejisalimisha, umesujudu uso wangu kwa yule aliyeuumba, na akaupa sura, na akapasua masikio yake na macho yake. Ametukuka Mwenyezi Mungu mbora wa waumbaji."³

"Ametakasika yule mwenye kufanya atakavyo, mwenye ufalme, mwenye ukubwa na ukuu."⁴

"Ewe Mwenyezi Mungu nisamehe mimi dhambi zangu: ndogo zake na kubwa zake, za mwanzo wake na mwisho wake, za wazi zake na za siri zake."⁵

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi najikinga kwa radhi zako kutokana na hasira zako, na kwa usalama wako kutokana na adhabu zako, na ninajikinga kwako

¹ Bukhari nambari 794, na Muslim nambari 484, na imetangulia kwa nambari 34.

² Muslim 1/533 nambari 487, na Abu Dawud nambari 872 na imetangulia kwa nambari 35.

³ Muslim 1/534 namba 771, na wengineo.

⁴ Abu Daud 1/230 kwa nambari 873, na Nasaai kwa nambari 1131, na Ahmad kwa nambari 23980, na Al-Albaaniy alisema kwamba ni hadithi sahihi katika "Sahih Abu Daud" 1/166, na imetangulia mapokezi yake kwa nambari 37.

⁵ Muslim 1/230 namba 483.

kutokana na Wewe, siwezi kuhesabu sifa zako, kama ulivyojisifu Wewe mwenyewe."¹

20. DUA YA KIKAO KATI YA SIJIDA MBILI

"Ewe Mola wangu Mlezi nisamehe, ewe Mola wangu Mlezi nisamehe."²

"Yaani: Ewe Mola wangu nisamehe, na unihurumie, na uniongoze, na uniunge, na unipe afya, na uniruzuku, na uniinue."³

21. DUA YA SIJIDA YA KISOMO

"Umesujudu uso wangu kwa Yule aliyeuumba, na akapasua usikivu wake na uoni wake kwa uwezo wake na nguvu zake. Basi ametukuka kabisa Mwenyezi Mungu, Mbora wa waumbaji."

[Al-Mu'minun: 14]⁴.

"Ewe Mwenyezi Mungu, niandikie kwayo malipo kwako, na uniondolee kwayo madhambi, na uijaalie

¹ Muslim 1/352 namba 486.

² Abu Daud 1/231 kwa nambari 874, na Ibn Majah kwa nambari 897, na angalia: "Sahih Ibn Majah" 1/148.

³ Imepokelewa na watunzi wa Sunan isipokuwa An-Nasaai: Abu Daawud 1/231 kwa nambari 850, na At-Tirmidhiy kwa nambari 284 na 285, na Ibn Maajah kwa nambari 898, na angalia: Sahih At-Tirmidhiy 1/90, na Sahih Ibn Maajah 1/148.

⁴ At-Tirmidhiy 2/474 kwa nambari 3425, na Ahmad 6/30 kwa nambari 24022, na Al-Haakim, na akasema kwamba ni sahihi, na Adh-Dhahabi akakubaliana naye 1/220, na ziada ni mapokezi yake.

iwe akiba kwangu kwako, na uikubali kutoka kwangu kama ulivyoikubali kutoka kwa mja wako Daud."¹

22. TASHAHHUD

"Tafsiri yake: Maamkizi yote ni ya Mwenyezi Mungu, na swala na vile vilivyo vizuri. Amani iwe juu yako, ewe Nabii, na rehema ya Mwenyezi Mungu na baraka zake. Amani iwe juu yetu na juu ya waja wema wa Mwenyezi Mungu. Nashuhudia kuwa hapana Mola isipokuwa Mwenyezi Mungu, na ninashuhudia kuwa Muhammadi ni mja wake na ni Mtume wake."²

23. KUMTAKIA REHEMA MTUME, REHEMA NA AMANI ZIWE JUU YAKE, BAADA YA TAHİYATU

"Yaani: Ewe Mwenyezi Mungu, mshushie rehema Muhammad, na jamaa zake Muhammad, kama ulivyomshushia rehema Ibrahim na jamaa za Ibrahim. Hakika Wewe ni Msifiwa, Mtukufu. Ewe Mwenyezi Mungu, mbariki Muhammad na jamaa zake Muhammad, kama ulivyombariki Ibrahim na jamaa zake Ibrahim. Hakika Wewe ni Msifiwa, Mtukufu."³

"Ewe Mwenyezi Mungu, shusha rehema juu ya Muhammad na wake zake na dhuriya wake, kama

¹ At-Tirmidhiy 2/473 kwa nambari 579, na Al-Haakim na akasema kwamba ni hadithi sahihi, na Adh-Dhahabiy akakubaliana naye 1/219.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 2/311, namba 831, na Muslim 1/301, namba 402.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/408, namba 3370, na Muslim, namba 406.

ulivyoshusha rehema juu ya aali za Ibrahim. Na mbariki Muhammad na wake zake na dhuriya wake, kama ulivyowabariki aali za Ibrahimu. Hakika Wewe ni Msifiwa mno, Mtukufu.”¹

24. DUA YA BAADA YA TASHAHHUD YA MWISHO KABLA YA KUTOA SALAMU

"Yaani: Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninajilinda kwako kutokana na adhabu ya kaburi, na adhabu za Jahanamu, na fitina za uhai na za kifo, na kutokana na fitina za Masihi Dajali."²

"Yaani: Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninajilinda kwako kutokana na adhabu ya kaburi, na ninajilinda kwako kutokana na fitina za Masihi Dajali, na ninajilinda kwako kutokana na fitina za uhai na za kifo. Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninajilinda kwako kutokana na madhambi, na madeni."³

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi nimeidhulumu nafsi yangu dhuluma nyingi, na hakuna anayesamehe madhambi isipokuwa Wewe, basi nisamehe msamaha utokao kwako na unirehemu, hakika Wewe ni Msamehevu, Mwingi wa kurehemu."⁴

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/407 namba 3369, na Muslim 1/306 namba 407, na tamko hili ni lake.

² Bukhari 2/102 nambari 1377, na Muslim 1/412 nambari 588, na tamko hili ni la Muslim.

³ Bukhari 1/202 nambari 832, na Muslim 1/412 nambari 587.

⁴ Bukhari 8/168 nambari 834, na Muslim 4/2078 nambari 2705.

"Ewe Mwenyezi Mungu nisamehe niliyoyatanguliza, na niliyoyachelewesha, na niliyoyaficha, na niliyoyaweka hadharani, na niliyofanya ubadhirifu, na yale unayoyajua zaidi kuliko mimi. Wewe ndiwe mwenye kutanguliza, na Wewe ndiwe mwenye kuchelewesha, hapana mungu ila Wewe."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, nisaidie katika kukutaja, na kukushukuru, na kukufanyia ibada kwa uzuri."²

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninajikinga kwako kutokana na ubahili, na ninajikinga kwako kutokana na woga, na ninajikinga kwako kutorudi kwenye umri wenye udhalili, na ninajikinga kwako kutokana na fitina za dunia na adhabu za kaburi."³

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba Pepo, na ninajikinga kwako kutokana na Moto"⁴.

"Ewe Mwenyezi Mungu, kwa elimu yako ya mambo yaliyojificha, na kwa uwezo wako juu ya viumbe, nipe uhai maadamu unajua kuwa uhai ni heri kwangu, na unifishe maadamu unajua kuwa kifo ni heri kwangu. Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba unifanye kukuhofu kwa wazi na kwa siri, na

¹ Muslim 1/534 namba 771.

² Abu Daud 2/86 kwa nambari 1522, na Nasaai 3/53 kwa nambari 2302, na Albaniy amesema kwamba ni hadithi sahihi katika sahihi Abi Daud 1/284.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/35, namba 2822 na 6390.

⁴ Abu Daud kwa nambari 792, na Ibn Majah kwa nambari 910, na tazama: "Sahih Ibn Majah" 2/328.

ninakuomba neno la haki katika hali ya kuridhia na hasira, na ninakuomba kuwa na msimamo sahihi kwenye hali ya utajiri na umasikini, na ninakuomba neema zisizomalizika, na ninakuomba kitulizo cha jicho kisichokatika, na ninakuomba kuridhia baada ya kupita hukumu, na ninakuomba maisha ya utulivu baada ya kifo, na ninakuomba ladha ya kutazama uso wako, na shauku ya kukutana na Wewe, bila ya madhara yenye kudhuru, wala fitina yenye kupoteza. Ewe Mwenyezi Mungu, tupambe kwa pambo la imani, na utujaalie kuwa viongozi walioongoka."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba ewe Mwenyezi Mungu kwa kuwa Wewe ni Mmoja, wa Pekee, Mkusudiwa, ambaye hakuzaa wala hakuzaliwa na wala hana yeyote wa kufananishwa naye, kwamba unisamehe madhambi yangu. Hakika Wewe ni Msamehevu, Mrehemevu."²

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba kwa kuwa sifa njema zote ni zako, hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe uliye mpweke usiye na mshirika, Mwenye kuneemesha mno. Ewe Muumbaji mwanzilishi wa mbingu na ardhi.

¹ Ameipokea An-Nasai 3/54 na 55 kwa nambari 1304, na Ahmad 4/364 kwa nambari 21666, na Albaani akasema kwamba ni Hadithi sahihi katika "Sahih An-Nasai" 1/281.

² Ameipokea An-Nasai 3/52 kwa nambari 1300 kwa matamshi yake, na Ahmad 4/338 kwa nambari 18974, na Albaani akasema kwamba ni Hadithi sahihi katika "Sahih An-Nasai" 1/280.

Ewe mwenye utukufu na ukarimu. Ewe uliye Hai. Ewe Msimamia yote milele, hakika mimi ninakuomba Pepo na ninajikinga kwako kutokana na Moto."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba kwa kuwa ninashuhudia kuwa Wewe ni Mwenyezi Mungu, hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe, uliye wa Pekee, Mkusudiwa, ambaye hakuzaa wala hakuzaliwa na wala hakuna yeyote wa kufananishwa naye."²

25. DHIKIRI BAADA YA SALAMU YA KUMALIZA SWALA

"Ninamuomba msamaha Mwenyezi Mungu."

Mara tatu "Ewe Mwenyezi Mungu, hakika wewe ndiye amani, na amani hutoka kwako. Umetukuka ewe Mwenye utukufu na ukarimu."³

"Tafsiri yake: Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu yeye pekee asiye na mshirika, ufalme ni wake na sifa njema ni zake, naye juu ya kila kitu ni muweza."

¹ Wameipokea Ahlus-Sunan: Abu Daud kwa nambari 1495, na Tirmidhiy kwa nambari 3544, na Ibn Majah kwa nambari 3858, na Nasaai kwa nambari 1299, na angalia: sahihi Ibn Majah 2/329.

² Abu Daud 2/62 kwa nambari 1493, na Tirmidhiy 5/515 kwa nambari 3475, na Ibn Majah 2/1267 kwa nambari 3857, na Nasaai kwa nambari 1300 kwa tamshi lake, na Ahmad kwa nambari 18974, na ameisahihisha Albaniy katika sahihi An-Nasaai 1/280, na tazama: sahihi Ibn Majah 2/329, na sahihi Tirmidhiy 3/163.

³ Muslim 1/414 namba 591.

Mara tatu "Yaani: 'Ewe Mwenyezi Mungu, hakuna wa kuzuia uliyoyatoa, wala wa kuyatoa uliyoyazuia, wala hawezi kunufaisha mwenye utukufu (yeyote) kuliko wewe ewe Mtukufu.'"¹

"Tafsiri: 'Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, yeye pekee asiye na mshirika. Ufalme ni wake, na sifa njema zote ni zake, naye ni Muweza mno wa kila kitu. Hapana uwezo wala nguvu isipokuwa kwa Mwenyezi Mungu. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, na wala hatumuabudu yeyote ila Yeye. Yeye ndiye Mwenye neema, na fadhila zote ni zake, na Yeye ndiye Mwenye sifa nzuri. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, hali ya kuwa tunamtakasia dini (matendo) hata kama makafiri watachukia.'"²

"Tafsiri: Ametakasika Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu, na Mwenyezi Mungu Mkubwa."

(mara thelathini na tatu), "Tafsiri: 'Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika. Ufalme ni

¹ Bukhari 1/255 nambari 844, na Muslim 1/414 nambari 593, na yaliyo baina ya mabano ni ziada kutoka kwa Bukhari nambari 6473.

² Muslim 1/415 namba 594.

wake, na sifa njema zote ni zake, naye juu ya kila kitu ni muweza."¹

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4﴾

"1. Sema: Yeye Mwenyezi Mungu ni wa Pekee.

2. Mwenyezi Mungu ndiye Mkusudiwa.

3. Hakuzaa wala hakuzaliwa.

4. Wala hana anayelingana naye hata mmoja."

[Al-Ikhlaas: 1-4].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5﴾

"1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa mapambazuko.

2. Kutokana na shari ya alivyoviumba.

3. Na kutokana na shari ya giza la usiku liingiapo.

4. Na kutokana na shari ya wanaopuliza mafundoni.

5. Na kutokana na uovu wa mwenye husuda anapohusudu."

[Al-Falaq: 1-5].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنَ الْغِيَةِ وَالنَّاسِ 6﴾

¹ Muslim 1/418 namba 597, na ndani yake: "Atakayesema hayo mwisho wa kila swala, yatasamehewa madhambi yake, hata kama yatakuwa na wingi mfano wa povu la bahari."

1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa watu.
2. Mfalme wa watu.
3. Mungu wa watu.
4. Kutokana na shari ya Shetani mtia wasiwasi, ajifichaye mno (Al-Khannaas).
5. Anayetia wasiwasi katika vifua vya watu.
6. Kutokana na majini na watu."

[An-Nas: 1-6].

Baada ya kila swala¹.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ (255)

"Mwenyezi Mungu - hakuna mungu isipokuwa Yeye, aliye hai, Msimamizi wa mambo yote milele. Hashikwi na kusinzia wala kulala. Ni vyake vilivyomo mbinguni na vilivyomo duniani. Ni nani huyo awezaye kufanya uombezi mbele yake isipokuwa kwa idhini yake? Anayajua yaliyo mbele yao, na yaliyo nyuma yao, wala wao hawajui vyema chochote katika elimu yake isipokuwa kwa kile

¹ Abu Daud 2/86 kwa nambari 1523, na At-Tirmidhiy kwa nambari 2903, na An-Nasaai 3/68 kwa nambari 1335, na tazama: "Sahih At-Tirmidhiy" 2/8. Na sura hizi tatu zinaitwa: Al-Mu'awwidhaat. Tazama: Fathul Baari 9/62.

akitakacho. Kursi (mahali inapokanyaga miguu) yake imeenea mbingu na dunia, na wala halemewi katika kuvilinda vyote viwili. Na Yeye ndiye aliye juu zaidi, Mkuu."

[Al Baqara: 255] Mwisho wa kila swala¹.

"Tafsiri yake: Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu yeye pekee asiye na mshirika, ufalme ni wake na sifa njema ni zake, anahuisha na kufisha, naye juu ya kila kitu ni muweza."

Mara kumi baada ya swala ya magharibi na Alfajiri².

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninakuomba elimu yenye manufaa, na riziki nzuri, na matendo yenye kukubalika."

Baada ya salamu ya kumaliza swala ya Alfajiri³.

¹ "Yeyote atakayeisoma mwisho wa kila swala, hakuna kitakachomzuia kuingia peponi isipokuwa kufa". Al-Nnasaai katika Amali Al-Yaumi wa Al-Lailah kwa nambari 100, na Ibn Al-Sunniy kwa nambari 121, na amesema Albaniy kwamba ni hadithi sahihi katika kitabu Sahihi Al-Jaami' 5/339, na Silsilatu Al-Ahaadiithi Al-Sahiihah 2/697, kwa nambari 972.

² Ameipokea Tirmidhi 5/515 kwa namba 3474, na Ahmad 4/227 kwa namba 17990, na tazama takhriji yake katika Zaadul Ma'ad 1/300.

³ Ameipokea Ibn Majah kwa nambari 925, na An-Nasaai katika "Amali al-yaumi wal-lailah" kwa nambari 102, na tazama: "Sahih Ibn Majah" 1/152, na "Majmau Az-Zawaid" 10/111, na itakuja kwa nambari 95.

26. DUA YA SWALA YA KUOMBA UCHAGUZI (ISTIKHARA)

Imepokelewa kutoka kwa Jabiri bin Abdillahi radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao (yeye na baba yake) kwamba amesema: Alikuwa Mtume -Rehema na Amani ziwe juu yake- akitufundisha kutaka uchaguzi (kwa Mwenyezi Mungu) katika mambo yetu yote kama anavyotufundisha sura katika Qur'ani, akisema: "Anapokusudia mmoja wenu kufanya jambo, basi aswali rakaa mbili zisizokuwa za faradhi, kisha aseme: "Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba uchaguzi kupitia elimu yako, na ninakuomba uwezo kupitia uwezo wako, na ninakuomba unipe kutoka katika fadhila zako tukufu; kwani Wewe unaweza na mimi siwezi, na unajua na mimi sijui, na Wewe ni Mjuzi wa yaliyofichikana. Ewe Mwenyezi Mungu, ikiwa unajua kuwa jambo hili - anataja haja yake - ni kheri kwangu katika dini yangu na maisha yangu na mwisho wa jambo langu - au alisema: haraka ya jambo langu na kuchelewa kwake - basi liwezeshe kwangu na unifanyie wepesi kwangu, kisha unibariki mimi ndani yake. Na ikiwa unajua kuwa jambo hili ni shari kwangu katika dini yangu na maisha yangu na mwisho wa jambo langu - au alisema: haraka ya jambo langu na kuchelewa kwake - basi liepushe nami na uniepushe

nalo, na unikadirie kheri mahala popote itakapokuwa, kisha niridhishe nayo."¹

Hakuwahi kujuta aliyemtaka uchaguzi Muumba, na akawataka ushauri viumbe katika waumini katika jambo lake, kwani amesema Mwenyezi Mungu Mtukufu:

﴿...وَشَاوَرَهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ...﴾

"...na shauriana nao katika mambo. Na ukishakata shauri, basi mtegemee Mwenyezi Mungu..."²

27. NYIRADI ZA ASUBUHI NA JIONI

"Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu peke yake, na rehema na amani ziwe juu ya yule ambaye hakuna nabii baada yake³."

Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani aliyelaaniwa

¹ Bukhari 7/162 nambari 1162.

² Surat Al Imran: 159.

³ Imesimuliwa kutoka kwa Anas akiipandisha kwa Mtume: "Hakika kukaa kwangu na watu wanaomdhukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu kuanzia swala ya asubuhi mpaka jua lichomoze kunapendeza zaidi kwangu kuliko kuwaacha huru wanne katika watoto wa Ismaili. Na hakika kukaa kwangu na watu wanaomdhukuru Mwenyezi Mungu kuanzia swala ya alasiri mpaka jua lizame kunapendeza zaidi kwangu kuliko kuwaacha huru wanne." Ameipokea Abu Daud kwa nambari 3667, na ameipa daraja ya Hasan Al-Albani katika Sahihi Abu Daud 2/698.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ (255)

"Mwenyezi Mungu - hakuna mungu isipokuwa Yeye, aliye hai, Msimamizi wa mambo yote milele. Hashikwi na kusinzia wala kulala. Ni vyake vilivyomo mbinguni na vilivyomo duniani. Ni nani huyo awezaye kufanya uombezi mbele yake isipokuwa kwa idhini yake? Anayajua yaliyo mbele yao, na yaliyo nyuma yao, wala wao hawajui vyema chochote katika elimu yake isipokuwa kwa kile akitakacho. Kursi (mahali inapokanyaga miguu) yake imeenea mbingu na dunia, na wala halemewi katika kuvilinda vyote viwili. Na Yeye ndiye aliye juu zaidi, Mkuu."

[Al Baqara: 255]¹.

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ 4﴾

1. Sema: Yeye Mwenyezi Mungu ni wa Pekee.

2. Mwenyezi Mungu ndiye Mkusudiwa.

3. Hakuzaa wala hakuzaliwa.

¹ "Atakayesema wakati wa asubuhi, atalindwa dhidi ya majini mpaka afike jioni. Na atakayesema wakati wa jioni, atalindwa dhidi yao mpaka afike asubuhi." Kaipokea Al-Haakim 1/562, na akaisahihisha Al-Albaaniy katika Sahihi At-Targhiib wat-Tarhiib 1/273, na akainasibisha kwa An-Nasaaiy, na At-Tabaraaniy, na akasema: "Isnaad ya At-Tabaraaniy ni nzuri".

4. Wala hana anayelingana naye hata mmoja."

"[Al-Ikhlaas: 1-4]."

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5﴾

"1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa mapambazuko.

2. Kutokana na shari ya alivyoviumba.

3. Na kutokana na shari ya giza la usiku liingiapo.

4. Na kutokana na shari ya wanaopuliza mafundoni.

5. Na kutokana na shari ya mwenye husuda anapohusudu."

[Al-Falaq: 1-5].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنَ الْغِيَةِ وَالنَّاسِ 6﴾

"1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa watu.

2. Mfalme wa watu.

3. Mungu wa watu.

4. Kutokana na shari ya Shetani mtia wasiwasi, ajifichaye mno (Al-Khannaas).

5. Anayetia wasiwasi katika vifua vya watu.

6. Kutokana na majini na watu."

[An-Nas: 1-6] (Mara tatu)¹.

"Tumeamka na umekuwa ufalme ni wa Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni zake Mwenyezi Mungu. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika. Ufalme ni wake, na sifa njema zote ni zake, naye ni Muweza mno wa kila kitu. Mola wangu Mlezi, ninakuomba heri ya yaliyomo katika siku hii na heri za baada yake, na ninajikinga kwako kutokana na shari ya yaliyomo katika siku hii na shari za baada yake. Mola wangu Mlezi, ninajikinga kwako kutokana na uvivu na ubaya wa uzee. Mola wangu Mlezi, ninajikinga kwako kutokana na adhabu katika moto na adhabu katika kaburi."²

Na anapoingia jioni, atasema: "Tumeingia jioni na ufalme umethibiti kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni zake Mwenyezi Mungu, hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika, Ufalme ni wake, na sifa njema ni zake, naye juu ya kila kitu ni Muweza. Mola wangu Mlezi, ninakuomba heri ya yaliyomo katika usiku huu, na heri za baada yake, na ninajikinga kwako kutokana na shari ya yaliyomo

¹ "Atakayeisema mara tatu wakati wa asubuhi na wakati wa jioni, itamtosheleza kutokana na kila kitu." Ameipokea Hadithi hii Abu Daud 4/322 kwa nambari 5082, na At-Tirmidhi, 5/567 kwa nambari 3575, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi" 3/182.

² Muslim 4/2088 namba 2723.

katika usiku huu, na shari za baada yake. Mola wangu Mlezi, ninajikinga kwako kutokana na uvivu na ubaya wa uzee. Mola wangu Mlezi, ninajikinga kwako kutokana na adhabu katika moto, na adhabu katika kaburi¹."

"Ewe Mwenyezi Mungu kwako tumeamka, na kwako tumeshinda, na kwako tunakuwa hai, na kwako tunakufa na kwako tutafufuliwa²."

Na anapoingia jioni, basi atasema: "Ewe Mwenyezi Mungu kwako tumeshinda, na kwako tumeamka, na kwako tunakuwa hai, na kwako tutakufa, na marejeo ni kwako."³

"Ewe Mwenyezi Mungu Wewe ndiye Mola Mlezi hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa wewe, umeniumba na mimi ni mja wako na mimi nipo juu ya ahadi yako na maonyo yako kwa kiasi niwezavyo, ninataka hifadhi kwako kutokana na shari niliyoifanya, ninakiri⁴ kwa neema zako zilizo juu yangu, na ninakiri kwa madhambi yangu, basi nifutie mimi dhambi, kwani hakuna afutaye madhambi isipokuwa Wewe."⁵

¹ Rejea iliyotangulia.

² At-Tirmidhi 5/466 namba 3391, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi" 3/142.

³ Marejeo yaliyotangulia.

⁴ Ninakiri na kukubali.

⁵ "Atakayeisema hali ya kuwa na yakini nayo wakati wa jioni, kisha akafa usiku wake huo, ataingia peponi, na kadhalika ifikapo asubuhi". Ameipokea Bukhari 7/150 kwa nambari 6306.

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi nimepambazukiwa na asubuhi, ninakufanya Wewe kuwa shahidi, na ninawashuhudisha Malaika wabebao Arshi yako, na Malaika wako, na viumbe wako wote, kuwa wewe ni Mwenyezi Mungu, hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe peke yako, huna mshirika, na kuwa Muhammad ni mja wako na Mtume wako."

Mara nne¹.

Na anapoingia jioni, atasema: "Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi nimeingiliwa na jioni, ninakufanya Wewe kuwa shahidi na ninawashuhudisha Malaika wabebao Arshi yako na Malaika wako na viumbe wako wote kuwa wewe ni Mwenyezi Mungu, hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe peke yako huna mshirika, na kuwa Muhammad ni mja wako na Mtume wako."

Mara nne².

¹ "Atakayeisema asubuhi au jioni mara nne, Mwenyezi Mungu atamuacha huru kutokana na Moto". Ameipokea Hadithi hii Abu Dawud 4/317 kwa nambari 5071, na Al-Bukhari katika kitabu "Al-Adab Al-Mufrad" kwa nambari 1201, na An-Nasaai katika kitabu "Amal Al-Yawm Wal-Laylah" kwa nambari 9, na Ibn As-Sunni kwa nambari 70, na Mheshimiwa Sheikh Ibn Baaz -Mwenyezi Mungu amrehemu- akasema kwamba Isnaad ya An-Nasaai na Abu Dawud ni Hasan katika kitabu "Tuhfat Al-Akhyaar" uk. 23.

² Rejea iliyotangulia.

"Yaani: Ewe Mwenyezi Mungu haijapambazuka kwangu au kwa yeyote katika viumbe wako neema yoyote, isipokuwa inatoka kwako peke yako hauna mshirika, basi sifa njema na shukurani ni zako."¹

Na ifikapo jioni atasema: "Ewe Mwenyezi Mungu neema yoyote haijaingia jioni kwangu au kwa yeyote katika viumbe wako, isipokuwa inatoka kwako peke yako hauna mshirika, basi sifa njema na shukurani ni zako."²

"Ewe Mwenyezi Mungu nipe salama katika mwili wangu. Ewe Mwenyezi Mungu nipe salama katika masikio yangu. Ewe Mwenyezi Mungu nipe salama katika macho yangu. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe. Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninajikinga kwako kutokana na kufuru, na umasikini, na ninajikinga kwako kutokana na adhabu ya kaburi. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Wewe."

Mara tatu³.

¹ "Atakayeisema wakati ameamka, kwa hakika ametekeleza shukrani ya siku yake. Na atakayeisema wakati amefika jioni, kwa hakika ametekeleza shukrani ya usiku wake." Kaipokea Abuu Dawud 4/318 nambari 5075, na Nasai katika Amal Al-Yaum Wal-Lailah nambari 7, na Ibn Sunni nambari 41, na Ibn Hibban (Mawarid) nambari 2361, na Ibn Baaz Mwenyezi Mungu amrehemu ameifanya nzuri (Hasan) isnaadi yake katika Tuhfat Al-Akhyar ukurasa 24.

² Marejeo yaliyotangulia.

³ Abu Daud 4/324 kwa nambari 5092, na Ahmad 5/42 kwa nambari 20430, na Nasaai katika "Amalul-Yawmi wal-Laylah" kwa nambari

"Mwenyezi Mungu ananitosha. Hakuna mungu isipokuwa Yeye tu. Mimi ninamtegemea Yeye, na Yeye ndiye Mola Mlezi wa Kiti Kikuu cha Enzi."

Mara saba¹.

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninakuomba msamaha na afya duniani na akhera. Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninakuomba msamaha na afya: katika dini yangu na dunia yangu na familia yangu, na mali yangu. Ewe Mwenyezi Mungu sitiri uchi wangu (madhaifu yangu), na unipe amani katika hofu yangu. Ewe Mwenyezi Mungu unihifadhi mbele yangu, na nyuma yangu, na kuliani kwangu, na kushotoni kwangu, na juu yangu, na ninajilinda katika utukufu wako nisije kuvamiwa toka chini yangu."²

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mjuzi wa ghaibu na yenye kushuhudiwa, Muumba wa mbingu na ardhi, Mola

22, na Ibn As-Sunniy kwa nambari 69, na Al-Bukhariy katika "Al-Adabul-Mufrad" kwa nambari 701, na mwanazuoni mkubwa Ibn Baaz, Mwenyezi Mungu amrehemu, alisema kwamba mlolongo wa wasimulizi wake ni mzuri katika kitabu kiitwacho "Tuhfatul-Akhyar" ukurasa wa 26.

¹ "Atakayeisema asubuhi na jioni mara saba, Mwenyezi Mungu atamtosheleza kwa yale yanayomshughulisha katika mambo ya dunia na Akhera." Ameipokea Hadithi hii Ibn As-Sunniy kwa nambari 71 ikiwa imefika kwa Mtume rehema na amani zimshukie (Marfuu), na Abuu Daud ikiwa haijafika kwa Mtume rehema na amani zimshukie (Mauquuf) 4/321 kwa nambari 5081, na wameisahihisha isnaad yake Shuaib na Abdulqadir Al-Arnaaut. Tazama: Zaadul-Ma'ad 2/376.

² Abu Daud kwa nambari 5074, na Ibn Majah kwa nambari 3871, na tazama: sahihi Ibn Majah 2/332.

Mlezi wa kila kitu na Mmiliki wake, nashuhudia ya kwamba hapana mungu ila Wewe. Najikinga Kwako kutokana na shari ya nafsi yangu, na kutokana na shari ya Shetani na mitego yake, na nisifanye maovu juu ya nafsi yangu au kuyaleta juu ya Muislamu."¹

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu ambaye hakuna chochote kinachoweza kudhuru pamoja na jina lake, ardhini wala mbinguni, naye ni Mwenye kusikia, ajuaye zaidi."

Mara tatu².

"Yaani: Nimeridhia Mwenyezi Mungu kuwa Mola Mlezi, na Uislamu kuwa dini, na Muhammadi, rehema na amani ziwe juu yake, kuwa Nabii."

Mara tatu³.

¹ At-Tirmidhi, nambari 3392, na Abu Daud, nambari 5067, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi", 3/142.

² "Atakayeisema mara tatu asubuhi, na mara tatu jioni hakuna chochote kitakachomdhuru." Ameipokea Abu Daud 4/323 kwa nambari 5088, na At-Tirmidhiy 5/465 kwa nambari 3388, na Ibn Majah kwa nambari 3869, na Ahmad kwa nambari 446. Na tazama: Sahiih Ibn Majah 2/332, na mwanachuoni Ibn Baaz Mwenyezi Mungu amrehemu alisema kwamba isnadi yake ni nzuri katika Tuhfat Al-Akhyar uk. 39.

³ "Atakayeisema mara tatu wakati wa asubuhi, na mara tatu wakati wa jioni, inakuwa ni haki kwa Mwenyezi Mungu kumridhisha siku ya Kiyama." Ahmad 4/337 kwa nambari 18967, na An-Nasa'i katika Amal Al-Yawm wal-Laylah kwa nambari 4, na Ibn As-Sunni kwa nambari 68, na Abu Daud 4/318 kwa nambari 1531, na At-Tirmidhi 5/465 kwa nambari 3389, na Ibn Baz, Mwenyezi Mungu amrehemu, alisema kwamba ni hadithi nzuri katika Tuhfat Al-Akhyar uk. 39.

"Ewe uliye Hai. Ewe Msimamiaji wa kila kitu, kwa rehema zako ninaomba msaada, unitengenezee mambo yangu yote, wala usiniache nijisimamie mwenyewe kwa kiasi cha kupepesa jicho."¹

"Tumeingia asubuhi na umekuwa Ufalme asubuhi ni wa Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu. Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba heri za siku hii: ufunguzi wake, na nusura yake, na nuru yake, na baraka zake, na uongofu wake, na ninajikinga kwako kutokana na shari zilizomo ndani yake, na shari zilizo baada yake."²

Na anapofika jioni, atasema: "Tumeingia jioni na umekuwa Ufalme jioni ni wa Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu. Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba heri za usiku huu: ufunguzi wake, na ushindi wake, na nuru yake, na baraka zake, na uongofu wake, na ninajilinda kwako kutokana na shari zilizomo ndani yake, na shari zilizo baada yake."³

"Tumepambazukiwa katika umbile la Uislamu, na katika neno la Ikhlas, na katika Dini ya Nabii wetu Muhammad, rehema na amani ziwe juu yake, na

¹ Ameipokea Al-Haakim na akasema kwamba ni hadithi sahihi, na Adh-Dhahabi akakubaliana naye 1/545, na tazama: "Sahih At-Targhiib wa At-Tarhiib" 1/273.

² Abu Daud 4/322 namba 5084, na wamefanya upokezi wake kuwa mzuri Shu'aib na Abdul-Qaadir Al-Arna'ut katika uhakiki wa "Zaad Al-Ma'aad" 2/373.

³ Marejeo yaliyotangulia.

katika mila ya baba yetu Ibrahim, aliyekuwa muongofu, Muislamu, wala hakuwa miongoni mwa washirikina."¹

Na ifikapo jioni, atasema: "Tumeingia jioni tukiwa katika maumbile ya Uislamu, na katika neno la Ikhlasi, na katika Dini ya Nabii wetu Muhammad, rehema na amani ziwe juu yake, na katika mila ya baba yetu Ibrahim, aliyekuwa muongofu, Muislamu, wala hakuwa miongoni mwa washirikina."²

"(Ametakasika Mwenyezi Mungu na sifa zote ni zake)"

mara mia moja³.

"Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu Yeye pekee asiye na mshirika, ufalme ni wake na sifa njema ni zake, naye juu ya kila kitu ni Muweza."

¹ Ahmad 3/406 na 407 namba 15360 na 15563, na Ibn as-Sunni katika "Amal Al-Yawm Wal-Laylah", namba 34. Tazama pia: "Sahih Al-Jami'" 4/209.

² Marejeo yaliyotangulia.

³ "Atakayeisema mara mia moja asubuhi na jioni, hatoleta yeyote siku ya Kiyama kitu bora kuliko alichokuja nacho, isipokuwa mtu aliyesema mfano wa alichokisema au akazidisha zaidi ya hapo." Muslim 4/2071 kwa namba 2692.

Mara kumi¹, au mara moja wakati wa uvivu².

"Hapana mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu peke yake asiye na mshirika, Mwenye ufalme na Mwenye sifa na Yeye juu ya kila kitu ni Muweza."

Mara mia moja asubuhi³.

"Ametakasika Mwenyezi Mungu na sifa zote ni zake: kwa idadi ya viumbe vyake, na ridhaa ya nafsi yake, na uzito wa Kiti chake cha Enzi, na wino wa maneno yake."

Mara tatu asubuhi⁴.

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba elimu yenye manufaa, na riziki nzuri, na matendo yenye kukubalika."

¹ An-Nasaai katika Amali Al-Yaumi wa Al-Lailah kwa nambari 24, na tazama: Sahih At-Targhib wa At-Tarhib 1/272, na Tuhfat Al-Akhyar ya Ibn Baaz (Mwenyezi Mungu amrehemu) ukurasa 44, na tazama fadhila zake katika ukurasa 146 hadithi nambari 255.

² Abu Daud kwa nambari 5077, na Ibn Majah kwa nambari 3798, na Ahmad kwa nambari 8719, na tazama: sahihi At-Targhib Wat-Tarhiib 1/270, na sahihi Abi Daud 3/957, na sahihi Ibn Majah 2/331, na Zaad Al-Ma'aad 2/377.

³ "Atakayeisema kwa siku mara mia moja, inakuwa kwake ni sawa na kuacha huru watu kumi, na anaandikiwa mema mia moja, na anafutiwa makosa mia moja, na inakuwa kwake ni kinga kutokana na shetani katika siku yake hiyo mpaka afike jioni, na hatokuja yeyote na jambo bora zaidi kuliko atakalokuja nalo, isipokuwa yule atakayefanya zaidi ya alivyofanya yeye." Al-Bukhari 4/95 kwa namba 3293, na Muslim 4/2071 kwa namba 2691.

⁴ Muslim 4/2090 namba 2726.

Anapopambaukiwa¹.

"(Ninamtaka Mwenyezi Mungu msamaha na ninatubia kwake)."

Mara mia moja kwa siku².

"Ninajikinga kwa maneno makamilifu ya Mwenyezi Mungu kutokana na shari ya vile alivyoviumba."

Mara tatu ifikapo jioni³.

"Ewe Mwenyezi Mungu mpe rehema na amani Nabii wetu Muhammad."

Mara kumi⁴.

28. NYIRADI ZA KULALA

"Atakusanya viganja vyake, kisha atapuliza ndani yake na atasoma ndani yake:

¹ Imepokelewa na Ibn As-Sunni katika "Amali al-yaumi wal-lailah" kwa nambari 54, na Ibn Majah kwa nambari 925, na Abdul Qadir na Shuaib Al-Arnaout walisema kwamba msururu wa wapokezi wake (isnaad) ni hasan katika uhakiki wa "Zaad al-Ma'aad" 2/375 na imetangulia kwa nambari 73.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/101, namba 6307, na Muslim, 4/2075, namba 2702.

³ (Atakayeisema wakati wa jioni mara tatu, haitamdhuru sumu ya mdudu usiku huo). Ameipokea Hadithi hii Ahmad 2/290 kwa nambari 7898, na An-Nnasaai katika Amali Al-Yaumi wa Al-Lailah kwa nambari 590, na Ibn Al-Sunniy kwa nambari 68, na angalia: kitabu Sahihi At-Tirmidhiy 3/187, na kitabu sahihi Ibn Maajah 2/266, na Tuhfat Al-Akhyaar cha Ibn Baaz ukurasa wa 45.

⁴ "Mwenye kunitakia rehema asubuhi mara kumi, na jioni mara kumi, uombezi wangu utamfikia Siku ya Kiyama." Ameipokea At-Tabarani kwa sanadi mbili: mojawapo ni nzuri, tazama: Majma'u az-Zawaid 10/120, na Swahih at-Tarhib wat-Tarhib 1/273.

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ 1 اللَّهُ الصَّمَدُ 2 لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ 3 وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ 4

1. Sema: Yeye Mwenyezi Mungu ni wa Pekee.

2. Mwenyezi Mungu ndiye Mkusudiwa.

3. Hakuzaa wala hakuzaliwa.

4. Wala hana anayelingana naye hata mmoja. [Al-Ikhlaas: 1-4].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ 1 مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ 2 وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ 3 وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثِ فِي الْعُقَدِ 4 وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ 5﴾

1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa mapambazuko.

2. Kutokana na shari ya alivyoviumba.

3. Na kutokana na shari ya giza la usiku liingiapo.

4. Na kutokana na shari ya wanaopuliza mafundoni.

5. Na kutokana na shari ya mwenye husuda anapohusudu.

[Al-Falaq: 1-5].

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ 1 مَلِكِ النَّاسِ 2 إِلَهِ النَّاسِ 3 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ 4 الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ 5 مِنَ الْغِيَةِ وَالنَّاسِ 6﴾

1. Sema: Ninajikinga kwa Mola Mlezi wa watu.

2. Mfalme wa watu.

3. Mungu wa watu.

4. Kutokana na shari ya Shetani mtia wasiwasi, ajifichaye mno (Al-Khannaas).

5. Anayetia wasiwasi katika vifua vya watu.

6. Kutokana na majini na watu.

[An-Nas: 1-6]

Kisha atafuta kwa viganja hivyo mwili wake kiasi awezacho kuanzia kichwani kwake na usoni kwake na mbele ya mwili wake." (Atafanya hivyo mara tatu)¹.

﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِّنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾ (255)

"Mwenyezi Mungu - hakuna mungu isipokuwa Yeye, aliye hai, Msimamizi wa mambo yote milele. Hashikwi na kusinzia wala kulala. Ni vyake vilivyomo mbinguni na vilivyomo duniani. Ni nani huyo awezaye kufanya uombezi mbele yake isipokuwa kwa idhini yake? Anayajua yaliyo mbele yao, na yaliyo nyuma yao, wala wao hawajui vyema chochote katika elimu yake isipokuwa kwa kile akitakacho. Kursi (mahali inapokanyaga miguu) yake imeenea mbingu na dunia, na wala halemewi katika kuvilinda vyote viwili. Na Yeye ndiye aliye juu zaidi, Mkuu."

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 9/62 namba 5017, na Muslim namba 2192.

[Al-Baqara: 255]¹.

﴿إِٰمَنَ الرُّسُلُ بِمَا أَنزَلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَمَلَٰئِكَتِهِ
وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ
رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ 285 لَا يَكْلِفُ اللّٰهُ نَفْسًا ۖ إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا إِصْرًا ۖ كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا
بِهِ ۖ وَاعْفُ عَنَّا وَارْحَمْنَا ۖ أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ﴾ (286)

"Mtume ameamini yaliyoteremshwa kwake kutoka kwa Mola wake Mlezi, na Waumini vile vile. Wote wamemwamini Mwenyezi Mungu, na Malaika wake, na Vitabu vyake na Mitume wake. Hatutofautishi baina ya yeyote katika Mitume wake, na (Waumini) husema: Tumesikia na tumetii. Tunakutaka maghfira Mola wetu Mlezi! Na marejeo ni kwako.

Mwenyezi Mungu haikalifishi nafsi yoyote isipokuwa kwa kiwango cha iwezavyo. Faida ya iliyoyachuma ni yake, na hasara ya iliyoyachuma ni juu yake pia. (Semeni) Mola wetu Mlezi! Usituchukulie ubaya tukisahau au tukikosea. Mola wetu Mlezi! Usitubebeshe mzigo kama uliyowabebesha wale waliokuwa kabla yetu. Mola

¹ "Mwenye kuisoma anapoenda kwenye malazi yake, hakika yeye hataacha kuwa na mlinzi kutoka kwa Mwenyezi Mungu, wala hakuna shetani atakayemkaribia mpaka afike asubuhi." Bukhari pamoja na Al-Fath 4/487 kwa nambari 2311.

wetu Mlezi! Usitutwike tusiyoyaweza, na uyatupilie mbali mabaya yetu, na utusamehe na uturehemu. Wewe ndiye Mlinzi wetu. Basi tupe ushindi dhidi ya watu walio makafiri."

[Al Baqara: 285-286]¹.

"Kwa jina lako² Mola wangu Mlezi, nimeuweka chini ubavu wangu, na kwa sababu yako nitauinua, basi ukishika roho yangu, basi irehemu, na ukiiachia basi ihifadhi, kwa kile unachowahifadhi kwacho waja wako wema."³

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika Wewe umeumba nafsi yangu na Wewe unaifisha. Kwako ni kifo chake na uhai wake, ukiipa uhai, basi ihifadhi, na ukiifisha, basi isamehe. Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba salama."⁴

¹ "Mwenye kuzisoma nyakati za usiku, zitamtosheleza." Bukhari pamoja na Al-Fath 9/94 nambari 4008, na Muslim 1/554 nambari 807.

² "Atakaposimama mmoja wenu kutoka katika malazi yake kisha akayarejea, basi na ayakung'ute kwa ukingo wa shuka lake mara tatu, na ataje jina la Mwenyezi Mungu. Kwa maana hajui ni nini kilichokuja hapo nyuma yake baada yake, na atakapolala basi aseme:..." Hadiithi, [Na maana ya ukingo wa shuka lake: ni ncha yake inayofuatia pindo lake]. An-Nihayah fiy Ghariib Al-Hadiyth wal-Athar (Sanif).

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/126, namba 6320, na Muslim, 4/2084, namba 2714.

⁴ Ameipokea hadithi hii Muslim 4/2083 nambari 2712, na Ahmad kwa tamko lake 2/79 nambari 5502.

"Ewe Mwenyezi Mungu nikingel na adhabu yako siku utakapowafufua waja wako."²

"Yaani: Kwa jina lako Mola wangu ninakufa, na ninakuwa hai."³

"(Ametakasika Mwenyezi Mungu)."

(Mara thelathini na tatu) Na sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu.

(Mara thelathini na tatu) Na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa

(Mara thelathini na nne)."⁴

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa mbingu saba na Mola Mlezi wa ardhi, na Mola Mlezi wa Kiti cha Enzi kitukufu, Mola wetu Mlezi na Mola Mlezi wa kila kitu, Mwenye kupasua mbegu na kokwa, na Mwenye kuteremsha Taurati na Injili na Qur'ani, ninajikinga kwako kutokana na shari ya kila kitu Wewe ni mwenye kukishika kwa nywele za utosi. Ewe Mwenyezi Mungu, Wewe ndiye wa Mwanzo, hakuna kitu kabla yako, na Wewe ndiye wa Mwisho, hakuna kitu baada yako, na

¹ "Alikuwa Mtume rehema na amani ziwe juu yake anapotaka kulala, anaweka mkono wake wa kulia chini ya shavu lake, kisha anasema: ..." Hadithi.

² Abu Daud kwa tamko lake 4/311 kwa nambari 5045, na At-Tirmidhiy kwa nambari 3398, na tazama: "Sahih At-Tirmidhiy" 3/143, na "Sahih Abu Daud" 3/240.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/113, namba 6324, na Muslim, 4/2083, namba 2711.

⁴ "Atakayesema hayo anapokuwa katika malazi yake, itakuwa kheri kwake kuliko mtumishi." Bukhari pamoja na Al-Fath, 7/71 kwa nambari 3705, na Muslim 4/2091 kwa nambari 2726.

Wewe ni wa Wazi, hakuna kitu juu yako, na Wewe ni wa Ndani, hakuna kitu chini yako, tulipie madeni na ututosheleze kutokana na ufakiri."¹

"Kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu aliyetulisha na akatunywesha, na akatutosheleza na akatuhifadhi, kwani ni wangapi wasiokuwa na wa kuwatosheleza wala wa kuwahifadhi."²

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mjuzi wa ghaibu na yenye kushuhudiwa, Muumba wa mbingu na ardhi, Mola Mlezi wa kila kitu na Mmiliki wake, nashuhudia ya kwamba hapana mungu ila Wewe. Najikinga kwako kutokana na shari ya nafsi yangu, na kutokana na shari ya Shetani na ushirikina wake, na nisifanye maovu juu ya nafsi yangu au kuyaleta kwa Muislamu."³

"Atasoma 'Alif Lam Miim' Tanzil As-Sajdah, na 'Ametukuka ambaye mkononi mwake umo Ufalme wote."⁴

"Ewe Mwenyezi Mungu⁵ nimeisalimisha nafsi yangu kwako, na nimekukabidhi jambo langu kwako, na nimeelekeza uso wangu kwako, na nimeutegemeza mgongo wangu kwako, kwa matumaini na hofu

¹ Muslim 4/2084 namba 2713.

² Muslim 4/2085, namba 2715.

³ Abu Daud 4/317 namba 5067, na At-Tirmidhi namba 3629, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 3/142.

⁴ At-Tirmidhiy kwa nambari 3404, na An-Nasaai katika "Amali al-yaumi wal-lailah" kwa nambari 707, na tazama: Sahih Al-Jaami' 4/255.

⁵ "Utakapochukua malazi yako, shika udhu kama udhu unapotaka kusali, kisha lalia ubavu wa kulia, kisha sema: ..." Hadithi.

kwako, hapana makimbilio wala kukombolewa kutokana na Wewe isipokuwa kwako, nimekiamini Kitabu chako ulichokiteremsha, na Nabii wako uliyemtuma."¹

29. DUA WAKATI UNAPOGEUKA USIKU

"Hakuna mungu ila Mwenyezi Mungu Mmoja, Mshindi, Mola Mlezi wa mbingu na ardhi na vilivyomo baina yake, Mwenye nguvu, Mwingi wa kusamehe".²

30. DUA YA MFADHAIKO USINGIZINI, NA MWENYE KUPATA MTIHANI WA KUHISI UPWEKE

"Ninajikinga kwa maneno makamilifu ya Mwenyezi Mungu kutokana na ghadhabu yake na adhabu yake, na shari ya waja wake, na minong'ono ya mashetani, na wasinikaribie."³

¹ Amesema Mtume -rehema na amani ziwe juu yake- kwa aliyesema hivyo: 'Basi ukifa utakufa juu ya Fitra.' Ameipokea Bukhari pamoja na Fath 11/113 kwa nambari 6313, na Muslim 4/2081 kwa nambari 2710."

² Anasema hayo anapogeuka kutoka upande mmoja kwenda mwingine usiku. Ameitoa Haakim, na amesema kwamba ni sahihi na amekubaliana naye Adhahaby 1/540, na Al-Nnasaai katika Amali Al-Yaumi wa Al-Lailah kwa nambari 202, na Ibn Al-Sunniy kwa nambari 757, na tazama: kitabu sahihi Al-Jaami 4/213.

³ Abu Daud 4/12 namba 3893, na At-Tirmidhi namba 3528, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 3/171.

31. ANACHOTAKIWA KUFANYA MWENYE KUOTA NDOTO MBAYA

(Atapuliza kushoto kwake) (mara tatu)¹.

(Atajilinda kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani, na kutokana na shari za alichokiona) (Mara tatu)².

(Asimsimulie yeyote)³.

(Atageukia ubavu mwingine, badala ya ule aliokuwa ameulalia)⁴.

"Atasimama asali akitaka kufanya hivyo."⁵.

32. MAOMBI YA KUNUTI YA WITIRI

"Ewe Mwenyezi Mungu, niongoze miongoni mwa uliowaongoza, na unipe salama miongoni mwa waliopewa salama, na unisimamie miongoni mwa uliowasimamia, na unibariki katika kile ulichonipa, na unikinge kutokana na shari ulizozipitisha. Kwani hakika Wewe unapitisha hukumu na wala hupitishiwi hukumu. Na hakika hatodhalilika uliyemuweka karibu, [na wala hatotukuka uliyemfanyia uadui]. Umetukuka Mola wetu Mlezi na umetakasika."⁶

¹ Muslim 4/1772 namba 2261.

² Muslim 4/1772, 1773 namba 2261 na 2262.

³ Muslim 4/1772 namba 2261 na 2263.

⁴ Muslim 4/1773 namba 2261.

⁵ Muslim 4/1773 namba 2263.

⁶ Wameipokea Hadithi hii Ashaabu wa Sunan nne, na Ahmad, na Ad-Daarimiyy, na Al-Bayhaqiyy: Abuu Daud kwa nambari 1425, na At-

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi najikinga kwa radhi zako kutokana na hasira zako, na kwa usalama wako kutokana na adhabu zako, na ninajikinga kwako kutokana na Wewe, wala siwezi kuhesabu sifa zako, kama ulivyojisifu Wewe mwenyewe."¹

"Tafsiri: "Ewe Mwenyezi Mungu, ni Wewe tu tunayekuabudu, na kwako tunaswali na kusujudu, na kwako tunajitahidi na kuharakisha, tunataraji rehema yako, na tunaogopa adhabu yako, hakika adhabu yako itawafikia makafiri. Ewe Mwenyezi Mungu, hakika sisi tunakuomba msaada, na tunakuomba msamaha, na tunakusifu kwa heri, wala hatukukufuru, na tunakuamini, na tunakunyenyekoa, na tunamwacha anayekukufuru."²

Tirmidhiy kwa nambari 464, na Al-Nnasaai kwa nambari 1744, na Ibn Maajah kwa nambari 1178, na Ahmad kwa nambari 1718, na Ad-Daarimiy kwa nambari 1592, na Al-Haakim 3/172, na Al-Bayhaqiy 2/209, na yaliyo kwenye mabano ni ya Al-Bayhaqiy, na tazama: sahihi At-Tirmidhiy 1/144, na sahihi Ibn Maajah 1/194, na Irwaa Al-Ghaliyl ya Albaniy 2/172.

¹ Wameitoa watunzi wa Sunan nne, na Ahmad: Abu Daud kwa nambari 1427, na Tirmidhiy kwa nambari 3566, na Nasaai kwa nambari 1746, na Ibn Maajah kwa nambari 1179, na Ahmad kwa nambari 751. Tazama: sahihi At-Tirmidhiy 3/180, na Sahihi Ibn Maajah 1/194, na Al-Irwaa 2/175.

² Ameipokea Al-Baihaqiy katika As-Sunan Al-Kubraa, na ameisahihisha sanad yake 2/211, na amesema Sheikh Al-Albaniy katika Irwaa Al-Ghaliyl: "Na hii ni sanad sahihi" 2/170. Nayo imekomea (Mawquuf) kwa Umar.

33. DHIKIRI BAADA YA SALAMU YA KUMALIZA WITIRI

"Utakasifu ni wa Mfalme Mtakatifu"

Mara tatu Na mara ya tatu ataisema kwa sauti ya juu na kuivuta sauti yake akisema: "Mola wa Malaika na roho (Jibrili).¹

34. DUA YA WASIWASI NA HUZUNI

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ni mja wako, mtoto wa mja wako, mtoto wa kijakazi wako. Nywele zangu za utosi zipo mkononi mwako. Hukumu zako kwangu ni zenye kupita, na maamuzi yako kwangu ni ya uadilifu. Ninakuomba kupitia kila jina lako, ulilojiita kwalo mwenyewe, au uliloteremsha ndani ya Kitabu chako, au ulilomfundisha yeyote katika viumbe wako, au ulilificha ndani ya elimu ya ghaibu iliyo kwako, kwamba uifanye Qur'ani ndiyo kitulizo cha moyo wangu, na mwangaza wa kifua changu, na kiondoshaji cha huzuni yangu, na kimalizaji cha msongo wa mawazo yangu."²

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninajikinga kwako kutokana na msongo wa mawazo na huzuni, na

¹ Kaipokea An-Nasaai 3/244 kwa nambari 1734, na Al-Daaraqutniy 2/31, na wengineo, na yaliyo kwenye mabano ni ziada ya Al-Daaraqutniy 2/31 kwa nambari 2, na Isnadi yake ni Sahihi. Tazama: Zaad Al-Ma'aad kwa uhakiki wa Shu'ayb Al-Arnaauutw na Abdul-Qaadir Al-Arnaauutw 1/337.

² Ahmad 1/391 namba 3712, na Al-Albaani alisema kwamba ni Hadithi sahihi katika "Silsilat Al-Ahadith Al-Sahihah" 1/337.

kushindwa na uvivu, na ubahili na woga, na kuelemea na deni na kuzidiwa nguvu na watu.”¹

35. DUA WAKATI WA MATATIZO

"Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Mkuu, Mpole. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa Kiti Kikuu cha Enzi. Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa mbingu na Mola Mlezi wa ardhi, na Mola Mlezi wa Kiti Kitukufu cha Enzi."²

"Ewe Mwenyezi Mungu, ninataraji rehema zako, basi usiniache kujisimamia kwa kiasi cha kupepesa jicho, na unitengenezee mambo yangu yote, hakuna mungu ila Wewe."³

"Hakuna mungu ila Wewe, umetakasika. Hakika mimi nilikuwa katika madhalimu."⁴

¹ Bukhari 7/158 kwa nambari 2893. Mtume, rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, alikuwa akisema dua hii kwa wingi. Tazama: Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/173, na itakuja uk. 89 kwa nambari 137.

² Bukhari 7/154 nambari 6345, na Muslim 4/2092 nambari 2730.

³ Abu Daud, 4/324, namba 5090, na Ahmad, 5/42, namba 20430, na Al-Albani alisema kwamba ni Hadithi nzuri (Hasan) katika "Sahih Abi Daud", 3/959.

⁴ At-Tirmidhi 5/529 namba 3505, na Al-Hakim, na akasema kwamba ni hadithi sahihi, na Adh-Dhahabi akakubaliana naye 1/505, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi" 3/168.

"Mwenyezi Mungu, Mwenyezi Mungu ndiye Mola wangu Mlezi. Simshirikishi na chochote."¹

36. DUA YA KUKUTANA NA ADUI NA MWENYE MAMLAKA

"Ewe Mwenyezi Mungu hakika sisi tunakuweka wewe shingoni mwao, na tunajilinda kwako kutokana na shari zao."²

"Ewe Mwenyezi Mungu Wewe ndiye nguvu yangu, na Wewe ndiye mnusuru wangu, kwa ajili yako ninasonga, na kwa ajili yako ninashambulia, na kwa ajili yako ninapigana."³

"Mwenyezi Mungu anatutosha, naye ni mbora wa kutegemewa."⁴

37. MAOMBI YA MWENYE KUOGOPA DHULMA YA MTAWALA

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa mbingu saba, na Mola Mlezi wa Kiti cha Enzi kikuu, kuwa mlinzi wangu kutokana na fulani bin fulani, na makundi yake miongoni mwa viumbe vyako, asije yeyote miongoni mwao akanipitukia mipaka au kunifanyia jeuri.

¹ Ameipokea Abuu Daudi 2/87 kwa nambari 1525, na Ibn Majah kwa nambari 3882, na tazama: Sahih Ibn Majah 2/335.

² Abu Daud 2/89 kwa nambari 1537, na Al-Haakim alisema kwamba ni Hadithi sahihi na akakubaliana naye Adh-Dhahabiy 2/142.

³ " Abu Daud 3/42 namba 2632, na At-Tirmidhi 5/572 namba 3584, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 3/183."

⁴ Bukhari 5/172 kwa nambari 4563.

Ametukuka aliye katika ulinzi wako, na sifa zako ni tukufu, na hakuna mungu isipokuwa Wewe.”¹

"(Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, Mwenyezi Mungu ni Mwenye nguvu zaidi kuliko viumbe vyake vyote, Mwenyezi Mungu ni Mwenye nguvu zaidi kuliko ninavyoviogopa na kuvitahadhari. Ninajilinda kwa Mwenyezi Mungu ambaye hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Yeye, Mwenye kuzishikilia mbingu saba zisianguke juu ya ardhi isipokuwa kwa idhini yake, kutokana na shari ya mja wako fulani, na majeshi yake, na wafuasi wake, na wasaidizi wake, miongoni mwa majini na watu. Ewe Mwenyezi Mungu, kuwa mlinzi wangu kutokana na shari zao, zimetukuka sifa zako, na hifadhi yako ina nguvu, na limetukuka jina lako, na hakuna mungu isipokuwa Wewe)."

Mara tatu².

38. DUA DHIDI YA ADUI

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mteremsha Kitabu, Mwepesi wa kuhesabu, yashinde makundi ya maadui. Ewe Mwenyezi Mungu, yashinde na uyatetemeshe."³

¹ Bukhari katika Adabu Al-Mufrad kwa nambari 707, na amesema Albaniy kwamba ni hadithi sahihi katika Sahihi Adabu Al-Mufrad kwa nambari 545.

² Bukhari katika Adabu Al-Mufrad kwa nambari 708, na amesema Albaniy kwamba ni hadithi sahihi katika Sahihi Adabu Al-Mufrad kwa nambari 546.

³ Muslim 3/1362, namba 1742.

39. ANAYOTAKIWA KUSEMA MWENYE KUWAOGOPA WATU

"Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu nilinde kutokana na wao kwa namna utakavyo."¹

40. DUA YA MTU ALIYEPATWA NA WASIWASI KATIKA IMANI

(Aombe kinga kwa Mwenyezi Mungu)². Atasema: "Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani aliyelaaniwa."

"Aache yale aliyopata wasiwasi ndani yake."³

"Atasema: "Nimemuamini Mwenyezi Mungu na Mitume wake.""⁴

"Atasoma kauli ya Mwenyezi Mungu Mtukufu:

﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾⁵

'Yeye ndiye wa Mwanzo na ndiye wa Mwisho, naye ndiye wa Dhahiri na wa Siri, naye ndiye ajuaye zaidi kila kitu.'" [Al-hadid: 3]⁵

¹ Muslim 4/2300 namba 3005.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/336, namba 3276, na Muslim 1/120, namba 134.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/336 namba 3276, na Muslim 1/ 120 namba 134.

⁴ Muslim 1/119-120 namba 134.

⁵ Abu Daud 4/329 kwa nambari 5110, na Al-Albani alisema kwamba ni Hadithi nzuri (Hasan) katika "Sahih Abi Daud" 3/962.

41. DUA YA KULIPA DENI

"Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu nitosheleze kwa halali yako dhidi ya haramu yako, na unitajirishe kwa fadhila zako nisimuhitaji yeyote asiyekuwa Wewe."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninajikinga kwako kutokana na msongo wa mawazo na huzuni, na kushindwa na uvivu, na ubahili na woga, na kuelemeza na deni na kuzidiwa nguvu na watu."²

42. DUA YA MTU ANAPOPATWA NA WASIWASI KATIKA SWALA NA KISOMO

"Yaani: Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na Shetani aliyelaaniwa."

Na tema mate upande wako wa kushoto (Mara tatu)³.

43. DUA YA LITAKAYEKUWA JAMBO GUMU KWAKE

"Ewe Mwenyezi Mungu hakuna jepesi ila lile ulilolifanya kuwa jepesi, na Wewe huifanya huzuni kuwa nyepesi."⁴

¹ At-Tirmidhi 5/560 namba 3563, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi" 3/180.

² Bukhari 7/158 kwa nambari 2893, na imetangulia uk. 83 kwa nambari 121.

³ Muslim 4/1729 nambari 2203, kutoka katika Hadithi ya Uthman bin Abi Al-Aas, Mwenyezi Mungu amuwie radhi, na ndani yake: Basi nikafanya hivyo, Mwenyezi Mungu akaniondolea hilo.

⁴ Ameipokea Ibn Hibaan katika Sahihi yake kwa nambari 2427 (Mawaarid), na Ibn Al-Sunniy kwa nambari 351, na amesema Al-Haafidhw: "Hii ni Hadithi sahihi", na ameisahihisha Abdul Qaadir Al-Arnaauwtw katika Takhriij Al-Adhkaar ya Al-Nawawiy uk. 106.

44. ANACHOSEMA NA KUFANYA ATAKAYEFANYA DHAMBI

"Hakuna mja yeyote atakayetenda dhambi, akajitwaharisha vizuri, kisha akasimama na akaswali rakaa mbili, kisha akamuomba Mwenyezi Mungu msamaha, isipokuwa Mwenyezi Mungu humsamehe."¹

45. DUA YA KUMFUKUZA SHETANI NA WASIWASI WAKE

(Kujikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana naye)².

(Adhana)³.

(Dhikiri na kusoma Qur'ani).

"Msiyafanye majumba yenu kuwa makaburi. Hakika Shetani hukimbia kutoka katika nyumba inayosomwa suratul Baqara ndani yake."⁴

Na miongoni mwa mambo yanayomfukuza Shetani ni nyiradi za asubuhi na jioni, na kabla ya kulala na kuamka, na nyiradi za kuingia na kutoka nyumbani, na nyiradi za kuingia na kutoka msikitini, na nyiradi

¹ Abu Daud, 2/86, namba 1521, na At-Tirmidhi, 2/257, namba 406, na Al-Albaani alisema kwamba ni hadithi sahihi katika "Sahih Abi Daud", 1/283.

² Abu Daud 1/203 kwa nambari, na Ibn Majah 1/265 kwa nambari 807 na imetangulia kuelezea upokezi wake kwa nambari 31, na tazama: Surat Al-Mu'minin: [97-98].

³ Muslim 1/291 kwa nambari 389, na Bukhari 1/151 kwa nambari 608.

⁴ Kaipokea Muslim 1/539 kwa nambari 780.

nyinginezo zinazoruhusiwa kisheria, kama vile: kusoma Ayatul-Kursi wakati wa kulala, na aya mbili za mwisho za suratul-Baqarah, na mwenye kusema: "Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu peke yake asiye na mshirika, ufalme ni wake na sifa njema ni zake, naye juu ya kila kitu ni muweza."

mara mia moja, itakuwa ni kinga kwake kutokana na Shetani siku yake yote.¹ Na vilevile Adhana humfukuza Shetani.

46. KUOMBA PINDI LINAPOTOKEA JAMBO ASILOLIPENDA AU AKASHINDWA NA JAMBO LAKE

"Kudura ya Mwenyezi Mungu, na atakalo hufanya."²

¹ Kaipokea Bukhari 4/126 kwa nambari 3293.

² "Muumini mwenye nguvu ni bora na anapendeka kwa Mwenyezi Mungu kuliko muumini dhaifu, na katika kila mmoja wao kuna kheri. Pupia yenye manufaa na wewe, na utake msaada kwa Mwenyezi Mungu na wala usishindwe. Na likikusibu jambo, usiseme: 'Lau ningefanya kadha, basi ingelikuwa kadha na kadha', lakini sema: 'Hili ni kwa mipango ya Mwenyezi Mungu naye hufanya alitakalo', maana neno "Lau" hufungua matendo ya shetani" Muslim 4/2052 namba 2664.

47. Pongezi kwa aliye ruzukiwa mtoto na majibu yake.

"Mwenyezi Mungu akubariki katika ulichopewa, na umshukuru Mtoaji, na afikie utu uzima, na uruzukiwe wema wake."¹

Na atamjibu yule aliyepewa hongera akisema: "(Mwenyezi Mungu akubariki na atie baraka juu yako, na Mwenyezi Mungu akulipe kheri, na akuruzuku mfano wake, na akuzidishie thawabu zako)."²

48. MANENO YA KUWAKINGA WATOTO

Mtume rehema na amani ziwe juu yake alikuwa akiwatafutia ulinzi wa Mwenyezi Mungu Hassan na Hussein radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao. "Ninawakinga nyinyi wawili kwa maneno makamilifu ya Mwenyezi Mungu kutokana na kila shetani na wadudu wenye sumu, na kutokana na kila jicho baya."³

¹ Imetajwa kutokana na maneno ya Al-Hasan Al-Basri. Tazama: Kitabu Tuhfatul Mawduud cha Bin Qayyim uk. 20, na akainasibisha kwa Bin Mundhir katika Al-Awsat.

² Amesema haya Annawawiy katika kitabu Al-Adhkaar ukurasa 349, angalia kitabu: Swahili Al-Adhkaar cha Annawawiy, cha Saliim Al-Hilaaliy 2/713, na Tamaam At-Takhriij katika Adh-Dhikr na Dua na tiba na kisomo cha ruqya cha mtunzi 1/416 huyu.

³ Bukhari 4/119 nambari 3371, kutoka kwa Ibn Abbas, Mwenyezi Mungu awawiye radhi.

49. DUA YA KUMUOMBEA MGONJWA WAKATI WA KUMTEMBELEA

"Hakuna kitu kibaya, utapona akipenda Mwenyezi Mungu."¹

"Namuomba Mwenyezi Mungu Mtukufu, Mola wa Arshi Tukufu kwamba akuponye."

Mara saba².

50. FADHILA ZA KUMTEMBELEA MGONJWA

Amesema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Mtu anapomtembelea ndugu yake Muislamu, hutembea katika machumo ya peponi mpaka anapokaa. Na anapokaa, hufunikwa na rehema. Basi ikiwa ni asubuhi, humuomba Malaika elfu sabini mpaka jioni, na ikiwa ni jioni, humuomba Malaika elfu sabini mpaka asubuhi."³

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 10/118, namba 3616.

² "Hakuna mja Muislamu anayemtembelea mgonjwa ambaye muda wake wa kifo haujafika na kusema mara saba:...isipokuwa ataponywa." Ameipokea Tirmidhi kwa namba 2083, na Abu Dawud kwa namba 3106, na tazama: Swahih Tirmidhi 2/210, na Swahihul Jami'i 5/180.

³ Ameipokea At-Tirmidhiy kwa nambari 969, na Ibn Majah kwa nambari 1442, na Ahmad kwa nambari 975, na Tazama: sahihi Ibn Majah 1/244 na Sahihi At-Tirmidhiy 1/286, na Ahmad Shakir pia amesema kwamba ni sahihi.

51. MAOMBI YA MGONJWA AMBAYE AMEKATA TAMAA YA MAISHA YAKE

"Ewe Mwenyezi Mungu nisamehe, na unirehemu, na unikutanishe na rafiki wa juu zaidi."¹

Alianza Mtume rehema na amani ziwe juu yake wakati wa mauti yake kuingiza mikono yake katika maji, akawa anafuta kwayo uso wake, na kusema: "Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu."

"Hakika mauti yana uchungu."²

Yaani: Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa. Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee. Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika. Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Ufalme ni wake, na sifa njema ni zake. Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, na hakuna uwezo wala nguvu isipokuwa kwa Mwenyezi Mungu."³

¹ Bukhari 7/10 namba 4435, na Muslim 4/1893 namba 2444.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 8/144, namba 4449, na katika Hadithi kumetajwa mswaki.

³ Ameipokea Hadithi hii At-Tirmidhiy kwa nambari 3430, na Ibn Maajah kwa nambari 3794, na amesema Albaniy kwamba ni hadithi sahihi, tazama: Sahihi At-Tirmidhiy 3/152, na Sahihi Ibn Maajah 2/317.

52. KUMTAMKISHA SHAHADA MTU

ANAYEKARIBIA KUFA

"Yeyote ambaye maneno yake ya mwisho yatakuwa: Hapana Mola apasae kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu ataingia peponi."¹

53. DUA YA MWENYE KUPATWA NA MSIBA

(Hakika sisi sote ni wa Mwenyezi Mungu na hakika kwake tutarejea. Ewe Mwenyezi Mungu nipe malipo katika msiba wangu na unipe badala bora kuliko hilo).²

54. DUA WAKATI WA KUMFUMBA MACHO MAITI

"Tafsiri: "Ewe Mwenyezi Mungu, msamehe fulani (kwa jina lake), na uinue daraja yake miongoni mwa walioongoka, na uwe mbadala wake katika kizazi chake kilichobaki nyuma, na utusamehe sisi na yeye ewe Mola Mlezi wa walimwengu, na mpanulie kaburi lake, na umwekee nuru ndani yake."³

55. KUMUOMBEA DUA MAITI KATIKA

KUMSWALIA

"Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu, msamehe na umrehemu, na umpe salama na umwachie, na mtukuze katika kushuka kwake, na upanue mahali

¹ Abu Daud 3/190 namba 3116, na angalia: "Sahih Al-Jami'i" 5/432.

² Muslim, 2/632, namba 918.

³ Muslim 2/634 namba 920.

pake pa kuingia, na muoshe kwa maji na theluji na barafu, na mtakase kutokana na makosa kama inavyotakaswa nguo nyeupe kutokana na uchafu, na mbadilishie nyumba bora kuliko nyumba yake, na jamaa bora kuliko jamaa zake, na mke bora kuliko mke wake, na muingize Peponi, na mkinge mbali na adhabu ya kaburini [na adhabu ya Motoni].¹

"Tafsiri: "Ewe Mwenyezi Mungu, msamehe aliyehai katika sisi na aliyekufa, na aliyepo na asiye kuwepo, na mdogo wetu na mkubwa wetu, na mwanamume kati yetu na mwanamke. Ewe Mwenyezi Mungu, unayemueka hai kati yetu, basi mweke hai katika Uislamu, na uliyemfisha miongoni mwetu, basi mfishe katika Iman. Ewe Mwenyezi Mungu, usitunyime thawabu zake wala usitupoteze baada yake."²

"Tafsiri: "Ewe Mwenyezi Mungu, hakika fulani bin fulani yumo katika ulinzi wako, na kamba ya hifadhi yako, basi mkinge mbali na fitna ya kaburini, na adhabu ya Motoni, na Wewe ni Mwenye kutimiza ahadi na haki, basi msamehe na umrehemu, hakika Wewe ni Mwingi wa kusamehe, Mwenye kurehemu."³

¹ Muslim 2/663 namba 963.

² Abu Daud kwa nambari 3201, na Tirmidhiy kwa nambari 1024, na Nasaai kwa nambari 1985, na Ibn Majah 1/480 kwa nambari 1498, na Ahmad 2/368 kwa nambari 8809, na tazama: Sahih Ibn Majah 1/251.

³ Ameipokea Hadithi hii Ibn Maajah kwa nambari 1499, tazama: sahihi Ibn Maajah 1/251, na ameipokea Abu Daud 3/211 kwa nambari 3202.

"Ewe Mwenyezi Mungu, mja wako na mtoto wa mjakazi wako amehitaji rehema zako, na Wewe huna haja ya kumuadhibu. Ikiwa alikuwa mwema, basi mzidishie katika mema yake, na ikiwa alikuwa mkosaji, basi msamehe."¹

56. KUMUOMBEA DUA MTOTO MDOGO WAKATI WA KUMSWALIA

"Ewe Mwenyezi Mungu, mlinde kutokana na adhabu za kaburi."²

Na akisema: "(Ewe Mwenyezi Mungu, mjaalie kuwa ni mtangulizi na akiba kwa wazazi wake, na mwombezi mwenye kukubaliwa uombezi wake. Ewe Mwenyezi Mungu, kwa ajili yake zifanye nzito mizani za wazazi wake na yafanye malipo yao kuwa mengi, na mkutanishe na wema katika Waumini, na mjaalie awe katika dhamana ya Ibrahim, na umuepushe kwa rehema yako kutokana na adhabu ya Moto, na mbadilishie nyumba bora kuliko nyumba yake, na jamaa bora kuliko jamaa zake. Ewe Mwenyezi Mungu,

¹ Ameipokea Al-Haakim na akasema kwamba ni sahihi, na Adh-Dhababiy akakubaliana naye 1/359. Pia angalia kitabu "Ahkaam Al-Janaaiz" cha Albaani ukurasa wa 125.

² (Amesema Saidi bin Musayyab: Niliwali nyuma ya Abuu Huraira - radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake- kumswalia mtoto ambaye hakutenda dhambi kamwe, nikamsikia akisema..) Hadithi. Ameipokea Maalik katika Al-Muwattwa 1/288, na Ibnu Abiy Shaiba katika Al-Muswannaf 3/217, na Al-Baihaqi 4/9, na akasahihisha isnadi yake Shuaib Al-Arnaout katika uhakiki wake wa Sharh as-Sunnah ya Al-Baghawiy 5/357.

wasamehe watangulizi wetu, na watoto wetu waliotangulia, na wale waliotutangulia katika Iman)."

basi ni vyema¹.

"Ewe Mwenyezi Mungu umfanye awe mtangulizi kwetu, na akiba, na malipo."²

57. DUA YA KUTOA POLE

"Hakika ni cha Mwenyezi Mungu alichokichukua, na ni chake alichokitoa, na kila kitu kwake kina muda maalumu... vuta subira na utaraji malipo."³

Na akisema: "(Mwenyezi Mungu akupe malipo makubwa, na akuliwaze vyema, na amsamehe maiti wako)."

basi ni vyema⁴.

¹ Tazama: Al-Mughni, cha bin Qudama 3/416, na Ad-Duruusul-Muhimmah Li'aamatil-Ummah, cha Sheikh Abdul-Aziz bin Abdillahi bin Baaz, Mwenyezi Mungu amrehemu, uk. 15.

² Alikuwa Hasan akimsomea mtoto Suratul Fatiha, na akisema... Hadithi. Imepokelewa na Baghawi katika Sharhus Sunnah 5/357, na Abdur-Razzaq kwa namba 6588, na ameipokea Bukhari kwa njia ya Taaliq katika Kitabu cha Janaiz 65 mlango wa kusoma Suratul Fatiha kwenye jenzea 2/113, kabla ya Hadithi nambari 1335.

³ Bukhari 2/80 nambari 1284, na Muslim 2/636 nambari 923.

⁴ Al-Adhkaar ya An-Nawawiy ukurasa wa 126.

58. DUA WAKATI WA KUMUINGIZA MAITI KABURINI

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu na kulingana na Sunna ya Mtume wa Mwenyezi Mungu."¹

59. DUA BAADA YA KUMZIKA MAITI

"Ewe Mwenyezi Mungu msamehe, ewe Mwenyezi Mungu muimarisha."²

60. DUA YA KUZURU MAKABURI

"Amani iwe juu yenu, enyi watu wa makazi haya, miongoni mwa Waumini na Waislamu. Nasi Mwenyezi Mungu akipenda, tutakufuateni. [Mwenyezi Mungu awarehemu waliotangulia miongoni mwetu na watakaokuja baada yetu]. Namuomba Mwenyezi Mungu atupe salama sisi na nyinyi."³

¹ Abu Daud 3/314 kwa nambari 3215 kwa sanadi sahihi, na Ahmad kwa nambari 5234 na nambari 4812 kwa tamko: "Kwa jina la Mwenyezi Mungu, na kulingana na mila ya Mtume wa Mwenyezi Mungu", na sanadi yake ni sahihi.

² Mtume, rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake, alikuwa anapomaliza kumzika maiti, anasimama karibu yake na anasema: "Mwombeeni msamaha ndugu yenu, na mwombeeni uthabiti; kwani sasa anaulizwa." Abu Dawud 3/315 kwa namba 3223 na Al-Hakim na akaisahihisha, na Adh-Dhahabi akakubaliana naye 1/370.

³ Muslim 2/671 kwa nambari 975, na Ibn Majah 1/494, na tamko ni lake kwa nambari 1547 kutoka kwa Buraida, Mwenyezi Mungu amuwie radhi, na yaliyo baina ya mabano ni kutoka katika hadithi ya Aisha, Mwenyezi Mungu amuwie radhi, kwa Muslim 2/671 kwa nambari 975.

61. DUA YA UPEPO MKALI

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba heri zake, na ninajilinda kwako kutokana na shari zake."¹

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba heri zake, na heri zilizomo ndani yake, na heri za kile ulichotumwa nacho, na ninajilinda kwako kutokana na shari zake, na shari zilizomo ndani yake, na shari za kile ulichotumwa nacho."²

62. DUA YA RADI

"Ametakasika yule ambaye radi inamtakasa kwa kumhimidi na Malaika kwa kumuhofu."³

63. MIONGONI MWA DUA ZA KUOMBA MVUA

"Ewe Mola wetu wa haki tunyeshelezee mvua yenye msaada njema na yenye kubugujika, na iwe yenye kunufaisha na isiwe yenye kudhuru, utunyeshelezee kwa haraka na si kwa kuchelewa."⁴

¹ Imepokelewa na Abu Daawuud 4/326, nambari 5099, na Ibn Maajah 2/1228, nambari 3727, na tazama: Swahihi Ibn Maajah 2/305.

² Muslim, na tamko hili ni lake 2/666 kwa nambari 899, na Bukhari 4/76 kwa nambari 3206 na 4829.

³ Alikuwa Abdillahi bin Zubeyri- radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao- anaposikia radi, anaacha kuzungumza na kusema:... Hadithi, Al-Muwatta 2/992, na Al-Albani amesema katika "Sahih Al-Kalim at-Tayyib" 157: "Sanadi yake ni sahihi na ni Mawquf".

⁴ Abu Daud 1/303 kwa nambari 1171, na Al-Albaani alisema kwamba ni hadithi sahihi katika "Sahih Abi Daud" 1/216.

"Ewe Mwenyezi Mungu tupe mvua. Ewe Mwenyezi Mungu tupe mvua. Ewe Mwenyezi Mungu tupe mvua."¹

"Ewe Mola wetu wa haki wanyeshelezee waja wako, na wanyama wako, na eneza rehema zako, na ufufue mji wako uliokufa."²

64. DUA ANAPOONA MVUA

"Ewe Mwenyezi Mungu ijaalie mvua hiyo kuwa ni yenye manufaa."³

65. DHIKRI BAADA YA KUNYESHA MVUA

"Tumenyeshelezewa kwa fadhila za Mwenyezi Mungu na rehema zake."⁴

66. MIONGONI MWA DUA ZA KUOMBA MVUA IKATE

"Ewe Mola tuteremshie mvua pembezoni mwetu na wala usituteremshie juu yetu. Ewe Mola wetu ishushie mvua juu ya miinuko na milimani, na ndani ya mabonde, na maoteo ya miti."⁵

¹ Bukhari 1/224 kwa nambari 1014, na Muslim 2/613 kwa nambari 897.

² Abu Daud 1/305 kwa nambari 1178, na Al-Albani alisema kwamba ni Hadithi nzuri (Hasan) katika "Sahih Abi Daud" 1/218.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 2/518 namba 1032.

⁴ Bukhari 1/205 nambari 846, na Muslim 1/83 nambari 71.

⁵ Bukhari 1/224 kwa nambari 933, na Muslim 2/614 kwa nambari 897.

67. DUA YA KUUONA MWEZI

"Maana yake: "Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, ewe Mwenyezi Mungu uandamishe kwetu sisi kwa amani na Imani, na tuwe katika salama na Uislamu, na kuafikishwa kwa yale unayoyapenda Mola wetu Mlezi na kuyaridhia, Mola wetu Mlezi na Mola wako Mlezi ni Mwenyezi Mungu."¹

68. DUA WAKATI WA KUFUTURU ALIYEFUNGA

"Kiu kimeondoka na mishipa imeloana, na malipo yamethibiti akipenda Mwenyezi Mungu."²

"Tafsiri: Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninakuomba kupitia rehema zako zilizoenea kila kitu kwamba unisamehe."³

69. DUA KABLA YA KULA CHAKULA

"Atakapokula chakula mmoja wenu, basi na aseme:"
Kwa jina la Mwenyezi Mungu,

¹ At-Tirmidhi, 5/504, namba 3451, na Ad-Darimi kwa tamko lake, 1/336, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi", 3/157.

² Imepokelewa na Abuu Daud 2/306 nambari 2359, na wengineo. Na tazama: Swahihi Jaamiyy 4/209.

³ Ameipokea Hadithi hii Ibn Maajah 1/557 kwa nambari 1753 kutokana na dua ya Abdullah bin Amr, Mwenyezi Mungu awaridhie, na amehasanisha Al-Haafidh katika kitabu cha "Takhriij Al-Adhkaar". Tazama: "Sharhu Al-Adhkaar" 4/342.

Basi ikiwa atasahau mwanzoni mwake, basi aseme: "Kwa jina la Mwenyezi Mungu mwanzoni mwake na mwishoni mwake."¹

"Atakayelishwa chakula na Mwenyezi Mungu, basi aseme:"

"Ewe Mwenyezi Mungu tubariki katika hicho, na utulishe kilicho bora kuliko hicho,"

Na atakayenyweshwa maziwa na Mwenyezi Mungu, basi na aseme: "Ewe Mwenyezi Mungu tubarikie ndani yake na tuzidishie kutoka humo."²

70. DUA WAKATI WA KUMALIZA CHAKULA

"Kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu aliyenilisha chakula hiki na akaniruzuku si kwa ujanja wangu wala si kwa nguvu yangu."³

"Yaani: Sifa njema ni za Mwenyezi Mungu, sifa nyingi nzuri zenye baraka ndani yake, asiyekuwa [mwenye kutoshelezwa wala] mwenye kuachwa, wala kutohitajiwa, Mola wetu Mlezi."⁴

¹ Imepokelewa na Abu Daawud 3/347 nambari 3767, na At-Tirmidhiy 4/288 nambari 1858, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 2/167.

² At-Tirmidhi 5/506 namba 3455, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 3/158.

³ Imepokelewa na waandishi wa vitabu vya Sunan isipokuwa An-Nasaai: Abu Daawud kwa nambari 4025, na At-Tirmidhiy kwa nambari 3458, na Ibn Maajah kwa nambari 3285, na tazama sahihi At-Tirmidhiy 3/159.

⁴ Bukhari 6/214 nambari 5458, na Tirmidhi kwa tamko lake 5/507 nambari 3456.

71. DUA YA MGENI KWA MWENYEJI ALIYE MKIRIMU CHAKULA

"Ewe Mwenyezi Mungu wabariki katika vile ulivyowaruzuku, na uwasamehe na uwarehemu."¹

72. KUDOKEZA KWA DUA ILI KUOMBA CHAKULA AU KINYWAJI

"Yaani: Ewe Mola wangu mlishe aliyenilisha, na mnyweshe aliyeninywesha."²

73. DUA YA KUOMBA ENDAPO ATAFUTURU NYUMBANI KWA WATU

"Wamefuturu kwenu wafungaji, na wamekula chakula chenu watu wema, na Malaika wamekuombeeni rehema."³

74. DUA YA MFUNGAJI ANAPOLETEWA CHAKULA NA HAJAFUNGUA

"Atakapoalikwa mmoja wenu, basi aitikie, na ikiwa ni mfungaji, basi aombe dua, na ikiwa amefungua, basi ale."⁴

¹ Muslim 3/1615 namba 2042.

² Muslim 3/1626 namba 2055.

³ Sunan Abu Daud 3/367 kwa nambari 3856, na Ibn Majah 1/556 kwa nambari 1747, na Nasaai katika Amalul-Yaumi Wal-Lailah, kwa nambari 296-298, na akabainisha kwamba yeye Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, alikuwa akiisema anapofuturu kwa watu wa nyumba, na amesema Albaniy kwamba ni hadithi sahihi katika Sahihi Abu Daud 2/730.

⁴ Muslim, 2/1054, namba 1150.

Na maana ya 'basi na aswali': Yaaani; basi na aombe dua.

75. ANACHOSEMA MFUNGAJI IKIWA MTU ATAMTUKANA

"Hakika mimi nimefunga, hakika mimi nimefunga."¹

76. DUA YA MTU ANAPOONA MATUNDA YA KWANZA

"Ewe Mola wetu wa haki tupe baraka katika matunda yetu, na utupe baraka katika mji wetu, na utupe baraka kwenye vibaba vyetu, na utupe baraka kwenye ratili zetu."²

77. DUA YA CHAFYA

"Atakapopiga chafya mmoja wenu, basi na aseme:
Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu,
Na ndugu yake aseme kumwambia ndugu yake:
Mwenyezi Mungu akurehemu,
Akisema kumwambia: "Yar-hamukallaah
(Akuhurumie Mwenyezi Mungu), basi naye aseme:
Mwenyezi Mungu akuongozeni na akutengenezeeni mambo yenu."³

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 4/103 namba 1894, na Muslim 2/806 namba 1151.

² Muslim 2/1000 namba 1373.

³ Bukhari 7/125 nambari 5870.

78. ANACHOAMBIWA KAFIRI AKIPIGA CHAFYA NA AKAMHIMIDI MWENYEZI MUNGU

"Mwenyezi Mungu akuongozeni na akutengenezeni mambo yenu."¹

79. DUA YA KUMUOMBEA ALIYEOA

"Tafsiri: Mwenyezi Mungu akubariki, na atie baraka juu yako, na awakusanye katika kheri."²

80. DUA YA ALIYEOA NA KUNUNUA KIPANDO

Atakapomuoa mmoja wenu mwanamke, au akamnunua mtumishi, basi aseme: "Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninakuomba heri zake, na heri za kile ulichomuumba nacho, na ninajilinda kwako kutokana na shari zake, na shari za kile ulichomuumba nacho."

"Na akinunua mnyama (au kipando), basi ashike juu ya kilele chake, na aseme hivyo hivyo."³

¹ At-Tirmidhi 5/82 namba 2741, na Ahmad 4/400 namba 19586, na Abu Daud 4/308 namba 5040, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 2/354.

² Imepokelewa na As-haabus-Sunan isipokuwa An-Nasaai: Abu Daawud kwa nambari 2130, na At-Tirmidhiy kwa nambari 1091, na Ibn Maajah kwa nambari 1905, na An-Nasaai katika "Amali al-yaumi wal-lailah" kwa nambari 259, na tazama: Sahih At-Tirmidhiy 1/316.

³ Abu Daud 2/248 kwa nambari 2160, na Ibn Majah 1/617 kwa nambari 1918, na tazama: Sahih Ibn Majah 1/324.

81. DUA KABLA YA KUMWINGILIA MKE

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu. Ewe Mwenyezi Mungu, tuelepe na shetani, na umwepushe shetani na kile ulichoturuzuku."¹

82. DUA YA HASIRA

"Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani aliyelaaniwa."²

83. DUA YA MWENYE KUMUONA MLEMAVU

"Kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu aliyenipa salama mimi kutokana na hili alilompa mtihani huyu, na akanifanya kuwa bora sana kuliko wengi miongoni mwa wale aliowaumba."³

84. KINACHOSEMWA KATIKA KIKAO

Imesimuliwa kutoka kwa Ibn Umar Mwenyezi Mungu awe radhi naye kwamba alisema: Ilikuwa ikihesabiwa kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na amani ziwe juu yake katika kikao kimoja mara mia kabla ya kusimama: "Ewe Mola wangu

¹ Bukhari 6/141 nambari 141, na Muslim 2/1028 nambari 1434.

² Bukhari 7/99 nambari 3282, na Muslim 4/2015 nambari 2610.

³ At-Tirmidhi, 5/494 na 5/493, namba 3432, na tazama: "Sahih At-Tirmidhi", 3/153.

Mlezi, nisamehe, na nikubalie toba yangu. Hakika Wewe ni Msamehevu, Mfuta madhambi."¹

85. KAFARA YA KIKAO

"Umetakasika ewe Mwenyezi Mungu na sifa njema ni zako. Ninashuhudia kuwa hapana Mola ila Wewe. Ninakuomba msamaha na ninatubia kwako."²

86. KUMUOMBEA DUA ALIYESEMA: GHAFARALLAAHU LAKA (AKUSAMEHE MWENYEZI MUNGU)

"Nawe pia."³

87. DUA KWA ALIYEKUFANYIA WEMA

"Mwenyezi Mungu akuzidishie kheri."⁴

¹ At-Tirmidhiy kwa nambari 3434, na Ibn Majah kwa nambari 3814, na tazama: sahihi Al-Tirmidhiy 3/153, na sahihi Ibn Majah 2/321, na tamko ni la At-Tirmidhiy.

² Wenye Sunan: Abu Daud kwa nambari 4858, na At-Tirmidhiy kwa nambari 3433, na An-Nasaai kwa nambari 1344, na tazama "Sahih At-Tirmidhiy" 3/153, na imethibiti ya kwamba Aisha radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake alisema: "Hakukaa Mjumbe wa Mwenyezi Mungu rehema na amani ziwe juu yake kikao chochote, na wala hokusoma Qur'ani, na wala hokuswali swala isipokuwa alihitimisha hilo kwa maneno..." Hadithi, ameipokea An-Nasaai katika "Amal Al-Yaum Wal-Lailah" kwa nambari 308, na Ahmad 6/77 kwa nambari 24486, na amesema Daktari Faruq Hamadah kwamba ni sahihi katika uhakiki wake wa "Amal Al-Yaum Wal-Lailah" ya An-Nasaai uk. 273.

³ Ahmad 5/82 yenye namba 20778, na An-Nasaai katika "Amal Al-Yaum wal-Laylah" uk. 218 kwa namba 421, uhakiki wa Daktari Farouq Hamadah.

⁴ Imepokelewa na At-Tirmidhiy, nambari 2035, na tazama: Swahihi Al-Jaamiy 6244 na Swahihi At-Tirmidhiy 2/200.

88. YALE AMBAYO MWENYEZI MUNGU ANAKINGA KWAYO KUTOKANA NA DAJALI

"Atakayehifadhi aya kumi kuanzia mwanzo wa suratul Kahf, atakingwa kutokana na Dajali."¹

Na kujikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na fitina yake baada ya tashahudi ya mwisho ya kila swala².

89. DUA KWA YULE ANAYESEMA: HAKIKA MIMI NINAKUPENDA KWA AJILI YA MWENYEZI MUNGU

"Akupende yule ambaye umenipenda kwa ajili yake."³

90. DUA YA KUMUOMBEA ALIYEKUPA MALI YAKE

"(Mwenyezi Mungu akubariki katika familia yako na mali yako)."⁴

¹ Tazama: hadithi namba 55, na hadithi 56 ukurasa 41 katika kitabu hiki.

² Muslim 1/555 nambari 809, na katika riwaya: "Kutoka mwisho wa Al-Kahf" 1/556 nambari 809.

³ Imepokelewa na Abuu Daud 4/333, nambari 5125, na Al-Albaani alisema kwamba ni hadithi nzuri (Hasan) katika Sahihi Sunan Abi Daud 3/965.

⁴ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 4/288, namba 2049.

91. DUA KWA ALIYEKUKOPESHA WAKATI WA KULIPA

"Mwenyezi Mungu akubariki katika familia yako na mali yako. Hakika malipo ya mkopo ni sifa njema na kulipa."¹

92. DUA YA KUHOPIA USHIRIKINA

"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi ninajikinga kwako nisije kukushirikisha kwa jambo ninalolijua, na ninakutaka msamaha kwa nisilolijua."²

93. DUA YA KUMUOMBEA ALIYESEMA: BAARAKALLAAHU FIIKA (MWENYEZI MUNGU AKUBARIKI)

"Nawe Mwenyezi Mungu akubariki."³

¹ Ameipokea Hadithi hii An-Nasaai katika "Amali al-yaumi wal-lailah" uk. 300, na Ibn Maajah 2/809 kwa nambari 2424, na tazama: "Sahih Ibn Maajah" 2/55.

² Ahmad 4/403 kwa nambari 19606, na Al-Adab Al-Mufrad cha Bukhari kwa nambari 716, na tazama: Sahih Al-Jaami'i 3/233, na Sahih At-Targhiib wa At-Tarhiib cha Albaani 1/19.

³ Imepokelewa na Ibn As-Sunni uk. 138, nambari 278, na tazama: Al-Wabil As-Sayyib cha Ibn Al-Qayyim uk. 304, uhakiki wa Bashir Muhammad Uyun.

94. DUA YA KUCHUKIA ISHARA MBAYA (MIKOSI)

"(Ewe Mola hakuna mkosi isipokuwa kwa mipango yako, na hakuna kheri isipokuwa kheri yako, na hakuna Mola mwingine zaidi yako)."¹

95. DUA YA KUPANDA KIPANDO

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu.

"Ametakasika aliyemfanya huyu atutumikie, na tusingeliweza kufanya haya wenyewe."

"Na hakika sisi tutarudi kwa Mola wetu Mlezi.",

"(Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu. Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa. Umetakasika ewe Mwenyezi Mungu, hakika mimi nimeidhulumu nafsi yangu basi nisamehe, kwani

¹ Ahmad 2/220 kwa nambari 7045, na Ibn As-Sunni kwa nambari 292, na ameisahihisha Al-Albani katika "Silsilat Al-Ahadith As-Sahihah" 3/54 kwa nambari 1065. Ama kujipa matumaini kulikuwa kunamfurahisha Mtume -reheba na amani ziwe juu yake-; na kwa ajili hiyo alisikia maneno mazuri kutoka kwa mtu yakamfurahisha akasema: "Tumeyachukua matumaini yako kutoka kinywani mwako", Abu Dawud kwa nambari 3719, na Ahmad kwa nambari 9040, na amesema Al-Albani kwamba ni sahihi katika "Silsilat Al-Ahadith As-Sahihah" 2/363, kwa Abu Ash-Shaykh katika "Akhlaq An-Nabiyy" -reheba na amani ziwe juu yake- ukurasa 270.

hakika hakuna ewezaye kusamehe madhambi isipokuwa Wewe)."¹.

96. DUA YA SAFARI

"Yaani: Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu aliyetudhalilishia (kipando) hiki, na hatukuwa ni wenye uwezo juu yake.

Na hakika sisi tutarudi kwa Mola wetu Mlezi,
"Ewe Mwenyezi Mungu, hakika sisi tunakuomba katika safari yetu hii wema na ucha Mungu, na katika matendo unayoyaridhia. Ewe Mwenyezi Mungu, turahisishie safari yetu hii na utupunguzie umbali wake. Ewe Mwenyezi Mungu, wewe ndiye mwenza katika safari, na ndiye msimamizi katika familia. Ewe Mwenyezi Mungu, hakika ninajilinda kwako kutokana na uchovu wa safari, na mandhari mabaya, na kurejea kubaya katika mali na familia."

Na akirejea atasema maneno hayo, na ataongeza:
"Yaani, "Tunarejea, tunatubia, tunamuabudu Mwenyezi Mungu na tunamsifu Mola wetu Mlezi."²

¹ Abu Daud 3/34 kwa nambari 2602, na At-Tirmidhiy 5/501 kwa nambari 3446, na tazama: Sahih At-Tirmidhiy 3/156, Surat Az-Zukhruf [13-14].

² Muslim 2/978 namba 1342.

97. DUA YA KUINGIA KIJIJINI AU MJINI

"Ewe Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa mbingu saba na yale ziliyoyatia kivuli, na Mola Mlezi wa ardhi saba na yale ziliyoyabeba, na Mola Mlezi wa mashetani na wale waliowapoteza, na Mola Mlezi wa pepo na yale ziliyoyapeperusha, ninakuomba kheri ya mji huu, na kheri ya watu wake, na kheri ya vilivyomo ndani yake, na ninajikinga kwako kutokana na shari yake, na shari ya watu wake, na shari ya vilivyomo ndani yake."¹

98. DUA YA KUINGIA SOKONI

"Tafsiri: 'Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika. Ufalme ni wake, na sifa njema ni zake, anahuisha na kufisha, naye ni Hai asiyekufa, mkononi mwake kuna kheri, naye juu ya kila kitu ni Muweza.'"²

99. DUA YA KUOMBA KINAPOCHOKA KIPANDO

"Kwa jina la Mwenyezi Mungu."³

¹ "Ameipokea Al-Haakim na akasema ni hadithi sahihi, na Adh-dhahabi akakubaliana naye 2/100, na Ibn As-Sunni kwa nambari 524, na Al-Hafidh alisema kwamba ni hadithi nzuri (hasan) katika kitabu "Takhriij Al-Adhkaar" 5/154, alisema mwanazuoni mkuu Ibn Baaz Mwenyezi Mungu amrehemu: "Na ameipokea An-Nasai kwa isnad nzuri (hasan)". Tazama: "Tuhfatu Al-Akhyaar" uk. 37."

² At-Tirmidhi, namba 3428, na Ibn Majah 5/291 namba 3860, na Al-Haakim 1/538, na Al-Albaani alisema kwamba ni hadithi nzuri (Hasan) katika Sahih Ibn Majah 2/21, na katika Sahih At-Tirmidhi 3/152.

³ Abu Daud 4/296 kwa nambari 4982, na Al-Albaani alisema kwamba ni Hadithi sahihi katika "Sahih Abi Daud" 3/941.

100. DUA YA MSAFIRI KWA MKAZI

"(Nakukabidhini kwa Mwenyezi Mungu ambaye hakipotei alichokabidhiwa kutunza)."¹

101. DUA YA MKAZI KWA MSAFIRI.

"(Ninamkabidhi Mwenyezi Mungu dini yako, na amana yako, na mwisho wa matendo yako)."²

"(Mwenyezi Mungu akupe ucha Mungu, na akusamehe dhambi zako na aifanye kheri kuwa nyepesi kwako mahala popote utakapokuwa)."³

102. TAKBIRI NA TASBIHI KATIKA MWENDO WA SAFARI

Amesema Jabiri radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: Tulikuwa tukifika kwenye miinuko, tunafanya takbira. Anasema: (Mwenyezi Mungu ni Mkubwa) Na kwenye miteremko tunafanya tas-biichi."⁴

Anasema: "Tafsiri: Ametakasika Mwenyezi Mungu"

¹ Ahmad 2/403 kwa namba 9230, na Ibn Majah 2/943 kwa namba 2825, na tazama: Sahih Ibn Majah 2/133.

² Ahmad 2/7 kwa namba 4524, na At-Tirmidhi 5/499 kwa namba 3443, na amesema Al-Albani kwamba ni sahihi katika Sahihi Sunani Attrimidhi 3/419.

³ Ameipokea Tirmidhiy kwa namba 3444, na tazama: Sahih At-Tirmidhi 3/155.

⁴ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/135, namba 2993.

103. DUA MAOMBI YA MSAFIRI ANAPOINGIA WAKATI WA DAKU

"Asikie msikilizaji sifa njema za Mwenyezi Mungu, na uzuri wa neema zake kwetu. Mola wetu Mlezi, kuwa pamoja nasi, na utufanyie fadhila, ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na moto."¹

104. DUA ANAPOSHUKA MAHALI KATIKA SAFARI AU MAHALI PENGINE POPOTE

"Ninajikinga kwa maneno makamilifu ya Mwenyezi Mungu kutokana na shari ya vile alivyoviumba."²

105. DHIKRI YA KUREJEA SAFARINI

"Atatoa takbira tatu juu ya kila mahali palipoinuka kisha atasema:"

"Yaani, "Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu peke yake, hana mshirika. Ni wake ufalme, na sifa njema zote ni zake, na Yeye ni Muweza wa kila kitu. Tunarejea, tunatubia, tunafanya ibada, na tunamsifu Mola wetu Mlezi. Mwenyezi Mungu alitimiza ahadi yake, akamnusuru

¹ Muslim 4/2086 namba 2718, na maana ya Samma'a saami'un: yaani ameshuhudia shahidi juu ya kumhimidi kwetu Mwenyezi Mungu Mtukufu kwa neema zake, na majaribio yake mema. Na maana ya Samma'a saami'un: Afikishe msikilizaji kauli yangu hii kwa mwingine, na aseme mfano wake kama ukumbusho juu ya dhikri katika wakati wa mwisho wa usiku na dua. Sharh an-Nawawi juu ya Sahih Muslim 17/39.

² Muslim 4/2080 namba 2709.

mja wake na akayashinda makundi ya maadui peke yake."¹

106. ANACHOTAKIWA KUSEMA LINAYEMJIA JAMBO LINALOMFURAHISHA AU KUMCHUKIZA

Alikuwa Mtume -rehema na amani ziwe juu yake- linapomjia jambo la kumfurahisha, anasema: "Kila Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu ambaye kwa neema zake hutimia mambo mema."

Na likimjia jambo analolichukia, anasema: "Kila Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu kwa kila hali."²

107. FADHILA ZA KUMSWALIA MTUME REHEMA NA AMANI ZIWE JUU YAKE

Amesema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "((Mwenye kunitakia rehema mara moja, basi Mwenyezi Mungu humtakia rehema mtu huyo mara kumi kwa sababu ya hilo))."³ kama kusema: (Ewe Mwenyezi Mungu mshushie Nabii wetu Muhammad rehema na amani).

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Msilifanye kaburi langu kuwa sikukuu, na nitakieni

¹ Alikuwa mtume -rehema na amani ziwe juu yake- akiyasema anaporudi kutoka vitani au Hija, Bukhari 7/163 kwa nambari 1797, na Muslim 2/980 kwa nambari 1344.

² Ameipokea Ibn As-Sunniy katika Amali Al-Yaumi wa Al-Lailah kwa nambari 377, na Haakim na akasema kwamba ni sahihi 1/499, naye Al-albaaniy alisema kwamba ni sahihi katika Swahihiul jaamiy 4/201.

³ Imepokelewa na Muslim 1/288, nambari 384.

rehema, kwani dua zenu hunifikia kutokea popote mlipo."¹

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Bahili ni yule ambaye nitatajwa mbele yake, akawa hakuniswalia."²

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Hakika Mwenyezi Mungu ana Malaika wanaozunguka katika ardhi wanaonifikishia salamu kutoka kwa umma wangu."³

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Hakuna yeyote atakayenisalimia, isipokuwa Mwenyezi Mungu hunirudishia roho yangu ili nimjibu salamu."⁴

108. KUENEZA SALAMU

Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na amani ziwe juu yake: "Hamtoingia Peponi mpaka muamini, na hamtoamini mpaka mpendane. Je,

¹ Abu Daud 2/218 kwa nambari 2044, na Ahmad 2/367 kwa nambari 8804, na Al-Albaani alisema kwamba ni Hadithi sahihi katika "Sahih Abi Daud" 2/383.

² At-Tirmidhiy, 5/551, kwa nambari 3546, na wengineo. Tazama: "Sahih Al-Jaami'i", 3/25, na "Sahih At-Tirmidhiy", 3/177.

³ Ameipokea An-Nnasai 3/43 kwa nambari 1282, na Al-Hakim 2/421, na amesema Albaniy kwamba ni hadithi sahihi katika Sahih An-Nnasai 1/274.

⁴ Abu Daud kwa nambari 2041, na ameipa daraja la kuwa Hadithi nzuri (Hasan) Albaniy katika sahihi Abi Daud 1/383.

nisikufahamisheni juu ya jambo ambalo mkilifanya mtapendana? Toleaneni salamu kwa wingi."¹

"Mambo matatu atakayeyakusanya, kwa hakika amekusanya Imani: Uadilifu kutoka katika nafsi yako, na kutoa salamu kwa walimwengu kwa wingi, na kutoa katika hali ya ufinyu."²

Na kutoka kwa Abdillahi bin Umar radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao, ya kwamba mtu mmoja alimuuliza Mtume rehema na amani zimfikie: Ni Uislamu upi bora? Akasema: "Ulishe chakula, na utoe salamu kwa unayemjua na usiyemjua."³

109. NAMNA YA KUMJIBU SALAMU KAFIRI AKISALIMIA

"Wakikutoleeni salamu Watu wa Kitabu, basi semeni: Na kwenu pia."⁴

¹ Muslim 1/74 nambari 54, na Ahmadi nambari 1430, na tamko hili ni la kwake, na tamko la Muslim ni: "Laa tadhuluuna (Hamtaingia)...".

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 1/82, namba 28, kutoka kwa Ammar, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, ikiwa ni Mawquuf Mu'allaq.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 1/55 namba 12, na Muslim 1/65 namba 39.

⁴ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/42 namba 6258, na Muslim 4/1705 namba 2163.

110. DUA YA MTU ANAPOSIKIA SAUTI YA JOGOO NA SAUTI YA PUNDA

"Mtakaposikia sauti ya majogoo, basi muombeni Mwenyezi Mungu fadhila zake; kwani hakika wameona Malaika,"

Kama kusema: "Ewe Mwenyezi Mungu hakika mimi ninakuomba unipe katika fadhila zako"

Na mkisikia sauti ya punda, basi jikingeni kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani; kwani hakika yeye amemuona shetani."¹ Kama kusema: "Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani aliyelaaniwa."

111. DUA WAKATI WA KUSIKIA MBWA WAKIBWEKA USIKU

"Mkisikia kubweka kwa mbwa na sauti za punda usiku, basi jilindeni kwa Mwenyezi Mungu kutokana nazo; kwani hakika wao wanaona yale msiyoyaona."²

kama kusema: Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu kutokana na shetani aliyelaaniwa.

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/350 namba 3303, na Muslim 4/2092 namba 2729.

² Abu Daud 4/327 kwa nambari 5105, na Ahmad 3/306 kwa nambari 14283, na Al-Albaani alisema kwamba ni Hadithi sahihi katika "Sahih Abi Daud" 3/961.

112. DUA KWA YULE ULIYEMTUKANA

Amesema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Ewe Mwenyezi Mungu, muumini yeyote niliyemtukana, basi ijaalie hilo kwake kuwa ni sadaka kwako siku ya Kiyama."¹

113- ANAYOSEMA MUISLAMU ANAPOMSIFU MUISLAMU

Amesema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Ikiwa mmoja wenu atakuwa mwenye kumsifu mwenzake bila ya budi, basi na aseme: Namdhanja fulani, na Mwenyezi Mungu ndiye Mhesabu wake, wala simtakasi yeyote mbele ya Mwenyezi Mungu, namdhanja – ikiwa anayajua hayo – kuwa ni kadhaa na kadhaa."²

114- ANACHOSEMA MUISLAMU ANAPOSIFIWA

"Ewe Mwenyezi Mungu usinihukumu kwa yale wanayoyasema, na nisamehe yale wasiyoyajua, [na unifanye mbora kuliko yale wanayoyadhani]."³

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/171 namba 6361, na Muslim 4/2007 namba 396, na lafdhi yake: "Basi ijaalie kwake iwe ni utakaso na rehema."

² Ameipokea Muslim 4/2296 kwa nambari 3000.

³ Bukhari katika Adabu Al-Mufrad kwa nambari 761, na amesema Albaani kwamba msururu wa wasimulizi wake ni sahihi katika Sahih Adabu Al-Mufrad kwa nambari 585, na yaliyo baina ya mabano ni ziada ya Al-Baihaqi katika Shu'ab Al-Iymaan 4/228 kutoka njia nyingine.

115. NI VIPI ATALETA TALBIYA ALIYE KATIKA IHIRAMU KATIKA HIJA AU UMRA

"(Nimekuitika ewe Mwenyezi Mungu nimekuitikia! Nimekuitikia hauna mshirika nimekuitikia. Hakika sifa njema na neema na ufalme ni vyako, nimekuitikia huna mshirika!)."¹

116. KUTOA TAKBIRA ANAPOLIFIKIA JIWE JEUSI

"Alitufu (akaizunguka) Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, kando ya Al-ka'ba akiwa amepanda juu ya ngamia, kila alipofika katika nguzo (yenye Jiwe Jeusi), aliashiria kwake kwa kitu alichokuwa nacho na akaleta takbira."².

117. DUA BAINA YA KONA YA YEMEN NA JIWE JEUSI

﴿...رَبَّنَا إِنَّا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةٌ وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾.

**"Mola wetu Mlezi, tupe duniani mema, na
Akhera mema, na utulinde kutokana na adhabu ya
Moto!"³**

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 3/408, namba 1549, na Muslim 2/841, namba 1184.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 3/476, namba 1613, na kinachokusudiwa kwa neno 'kitu' ni: Al-Mihjan. Tazama: Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 3/472.

³ Abu Daud 2/179 kwa nambari 1894, na Ahmad 3/411 kwa nambari 15398, na Al-Baghawiy katika "Sharh As-Sunnah" 7/128, na Al-Albaaniy akasema kwamba ni nzuri (hasan) katika "Swahih Abi Daud", 1/354, Surat Al-Baqarah.

118. DUA ANAPOSIMAMA MTU JUU YA SWAFA NA MARWA (KWA WAFANYAO IBADA YA HIJA AU UMRA)

Mtume -rehema na amani ziwe juu yake-alipokaribia Safa, akasoma: "Hakika vilima vya Safaa na Marwa ni katika alama za Mwenyezi Mungu...", ninaanza kwa kile alichianza nacho Mwenyezi Mungu."

Akaanza kwa Safa, akapanda juu yake mpaka akaiona Al-Ka'aba, akaelekea kibla, akampwekesha Mwenyezi Mungu na kumtukuza, na akasema: "Yaani: Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika. Ufalme ni wake, na sifa njema ni zake, naye ni Muweza wa kila kitu. Hakuna mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee. Alitimiza ahadi yake, na akamnusuru mja wake, na akayashinda makundi ya maadui peke yake,"

Kisha akaomba dua baina ya hayo, akasema mfano wa haya mara tatu." Hadithi. Na imekuja ndani yake: Akafanya juu ya Marwa kama alivyofanya juu ya Safa¹.

119. DUA YA SIKU YA ARAFA

Amesema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Dua bora ni dua ya siku ya

¹ Muslim 2/888 namba 1218, Surat Al-Baqarah: namba 158.

Arafa. Na kitu bora nilichosema mimi na Manabii waliotangulia kabla yangu ni:" "Tafsiri: 'Hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, Yeye pekee asiye na mshirika. Ufalme ni wake, na sifa njema zote ni zake, naye ni Muweza mno wa kila kitu.'"¹ "Alipanda Mtume, rehema na amani ziwe juu yake, Al-Qaswaa mpaka akafika Al-Mash'ar Al-Haram, akaelekea kibla (akamuomba Mwenyezi Mungu, akapiga takbira, akaleta tahlili, na akampwekesha), akaendelea kusimama mpaka kulipopambazuka sana, akaondoka kabla ya jua kuchomoza."² "Atatoa takbira kila anaporusha kijiwe kwenye Jamarati tatu, kisha atasogea mbele, na atasimama akiomba dua akiwa kaelekea kibla, huku akiwa kanyanyua mikono yake baada ya Jamarati ya kwanza na ya pili. Ama Jamaratul-Aqaba, ataitupia na atatoa takbira kwenye kila kijiwe na ataondoka, na wala hatosimama hapo."³

¹ At-Tirmidhi kwa namba 3585, na Al-Albaani alisema kwamba ni hadithi nzuri (Hasan) katika Sahih At-Tirmidhi 3/184, na katika Silsilat Al-Ahadith As-Sahihah 4/6.

² Muslim 2/891 namba 1218.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 3/583 namba 1751, na tazama tamko lake huko. Na Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 3/583, na 3/584, na 3/581 namba 1753, na ameipokea Muslim pia namba 1218.

120. DHIKIRI YA MTU ANAPOKUWA MUZDALIFA (SEHEMU INAYOFUATA BAADA YA KUTOKA ARAFU)

121. KUPIGA TAKBIRI WAKATI WA KUTUPA VIJIWE KWENYE JAMARAAT PAMOJA NA KILA KIJIWE

122. DUA YA KUSTAAJABU NA JAMBO LA KUFURAHISHA

"(Ametakasika Mwenyezi Mungu)!"¹

"Yaani: Mwenyezi Mungu ni Mkubwa."²

123. ANACHOTAKIWA KUKIFANYA LINAYEMJIA JAMBO LINALOMFURAHISHA

"Alikuwa Mtume -rehema na amani ziwe juu yake-
linapomjia jambo la kumfurahisha au
anapofurahishwa nalo, huporomoka kwa kusujudu
kumshukuru Mwenyezi Mungu aliyetukuka."³

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 1/210 na 390 na 414 namba 115 na 3599 na 6218, na Muslim 4/1857 namba 1674.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 8/441 namba 4741 na 3062, na At-Tirmidhiy kwa nambari 2180, na An-Nasaai katika kitabu cha "Al-Kubraa" kwa nambari 11185, na tazama: Sahih At-Tirmidhiy 2/103 na 2/235, na Musnad Ahmad 5/218 namba 21900.

³ Wameipokea Ahlus-Sunan isipokuwa An-Nasaai: Abu Daud kwa nambari 2774, na At-Tirmidhiy kwa nambari 1578, na Ibn Majah kwa nambari 1394, tazama "Sahih Ibn Majah" 1/233, na "Irwaa Al-Ghaliy" 2/226.

124. ANACHOTAKIWA KUKIFANYA NA KUSEMA ANAYEHISI MAUMIVU KATIKA MWILI WAKE

"Weka mkono wako juu ya mahala panapoumia katika mwili wako, na useme:"

Kwa jina la Mwenyezi Mungu,
Mara tatu, Na useme mara saba: "Ninajikinga kwa Mwenyezi Mungu na uwezo wake kutokana na shari ya ninachokipata na kukihofia."¹

125. DUA YA MWENYE KUHOFA KUKITIA KITU KIJICHO

"Atakapoona mmoja wenu kwa ndugu yake au kwake mwenyewe, au katika mali yake chenye kumstaajabisha, [basi na akiombee baraka] kwani kijicho ni kweli (kipo)."²

126. KINACHOSEMWA WAKATI WA HOFU KUBWA

"Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu!"³

¹ Muslim 4/1728 namba 2202.

² Musnad Ahmad 4/447 namba 15700, na Ibn Maajah nambari 3508, na Maalik 3/118-119, na Al-Albani alisema kwamba ni hadithi sahihi katika "Sahih Al-Jaami'" 1/212, tazama pia uhakiki wa "Zaad Al-Ma'ad" wa Al-Arnauut 4/170.

³ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 6/381, namba 3346, na Muslim, 4/2208, namba 2880.

127. ANACHOSEMA WAKATI WA KUCHINJA AU KUDUNGA KOONI

"(Ninaanza kwa jina la Mwenyezi Mungu, na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa. [Ewe Mola inatoka kwako na ni kwa ajili yako]. Ewe Mola nipokelee)."¹

128. ANACHOSEMA ILI KUZUIA VITIMBI VYA MASHETANI WAASI

"Ninajikinga kwa maneno makamilifu ya Mwenyezi Mungu, ambayo mwema wala muovu hawezi kuyavuka: kutokana na uovu wa alichokiumba, kukianzisha na kukieneza, na kutokana na uovu wa kile kinachoteremka kutoka mbinguni, na kutokana na uovu wa kile kinachopanda ndani yake, na kutokana na uovu wa alichokieneza katika ardhi, na kutokana na uovu wa yale yanayotoka humo, na kutokana na uovu wa majaribu ya usiku na mchana, na kutokana na uovu wa kijacho usiku, isipokuwa kijacho usiku kwa uzuri, ewe Mwingi wa rehema."²

¹ Muslim 3/1557 kwa nambari 1967, na Al-Baihaqi 9/287 na kilicho baina ya mabano kiko kwa Al-Baihaqi 9/287 na wengineo, na sentensi ya mwisho nimeileta kwa maana kutoka katika riwaya ya Muslim.

² Ahmad 3/419 nambari 15461 yenye mnyororo sahihi wa wapokezi, na Ibn as-Sunni nambari 637, na akasema Al-Arnautu kwamba mnyororo wake wa wapokezi ni sahihi katika kuelezea upokezaji wake katika At-Twahawiyah uk. 133. Tazama pia: "Majma' az-Zawa'id" 10/127.

129. KUOMBA MSAMAHA NA KUTUBIA

Amesema Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na amani ziwe juu yake: "Wallahi (Namuapa Mwenyezi Mungu) hakika mimi ninamuomba msamaha Mwenyezi Mungu na ninatubia kwake ndani ya siku moja zaidi ya mara sabini."¹

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Enyi watu, tubieni kwa Mwenyezi Mungu, kwani mimi kwa hakika ninatubia kwake kwa siku mara mia moja."²

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Atakayesema: 'Ninaomba msamaha kwa Mwenyezi Mungu Mkuu ambaye hapana mungu apasaye kuabudiwa kwa haki ila Yeye aliye Hai na Mwenye kusimamia mambo yote milele na ninatubia kwake', Mwenyezi Mungu atamsamehe hata kama alikimbia kutoka katika safu za vita vya kidini."³

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Mahala pa karibu zaidi anapokuwa Mola Mlezi na mja ni ndani ya masaa ya mwisho ya usiku. Ikiwa

¹ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/101, namba 6307.

² Muslim 4/2076 namba 2702.

³ Abu Daud 2/85 kwa nambari 1517, na Tirmidhiy 5/569 kwa nambari 3577, na Al-Haakim na akasema kwamba ni sahihi na akakubaliana naye Adh-Dhahabiy 1/511, na amesema Albaniy kwamba ni sahihi, tazama: "Sahih At-Tirmidhiy" 3/182 na "Jaami' Al-USul li Ahadith Ar-Rasuul (rehema na amani zimshukie)" 4/389-340 kwa uhakiki wa Al-Arnaawut.

utaweza kuwa miongoni mwa wanaomtaja Mwenyezi Mungu katika wakati huo, basi fanya."¹

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Mahala anapokuwa karibu zaidi mja na Mola wake Mlezi ni pale anapokuwa kasujudu, basi zidisheni dua."²

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Hakika moyo wangu hufunikwa, na hakika mimi ninamuomba msamaha Mwenyezi Mungu kwa siku mara mia moja."³

130. FADHILA ZA KUSEMA SUB-HAANALLAAH, NA ALHAMDULILLA AH, NA LAA ILAAHA ILLA LLAH, NA ALLAAHU AKBAR

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Atakayesema: 'Utakasifu ni wa Mwenyezi Mungu na sifa njema ni zake'

¹ At-Tirmidhi kwa nambari 3579, na An-Nasaai 1/279 kwa nambari 572, na Al-Haakim 1/309, na tazama: Sahihi Al-Tirmidhiy 3/183, na kitabu Jaamii Al-Usuul kwa uhakiki wa Al-Arnautu 4/144.

² Muslim 1/350 nambari 482.

³ Ameipokea Muslim 4/2075 kwa nambari 2702, amesema Ibn Al-Athiir: "Hakika moyo wangu hufunikwa", yaani kufunikwa na kugubikwa, na makusudio yake ni: Kughafilika; kwa sababu yeye -rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake - alikuwa daima akiendelea kuzidisha utajo (dhikri), kujikurubisha na kudumu katika uangalizi, basi anapoghafilika na chochote katika hayo baadhi ya nyakati, au kusahau, hulihesabu kuwa ni kosa juu ya nafsi yake, hivyo hukimbilia kuomba msamaha. Angalia: Jaami'u Al-Usuul 4/386.

kwa siku mara mia moja, atasamehewa makosa yake hata kama yatakuwa mfano wa povu la bahari."¹

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Atakayesema: "Tafsiri yake: Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu peke yake asiye na mshirika, ufalme ni wake na sifa njema ni zake, naye juu ya kila kitu ni Muweza."

mara kumi (10), atakuwa ni kama aliyewaacha huru watu wanne katika wana wa Ismail."²

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Maneno mawili ni mepesi sana katika ulimi, ni mazito sana katika mizani, yanapendeka sana kwa Ar-Rahmani (Mwingi wa rehema): "(Utakasifu ni wa Mwenyezi Mungu na sifa ni zake. Utakasifu ni wa Mwenyezi Mungu Mkuu)."³

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Kwa hakika kusema kwangu: Tafsiri: 'Ametakasika Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu, na hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa.'

¹ Bukhari 7/168 kwa nambari 6405, na Muslim 4/2071 kwa nambari 2691, na tazama: Fadhila za mwenye kuisema mara mia asubuhi na jioni uk. 65 katika kitabu hiki.

² Bukhari 7/67 kwa nambari 6404, na Muslim kwa tamko lake 4/2071 kwa nambari 2693, na tazama: Fadhila za mwenye kuisema kwa siku mara mia moja. Dua nambari 93 uk. 66 katika kitabu hiki.

³ Bukhari 7/168 nambari 6404, na Muslim 4/2072 nambari 2694.

kunapendeka zaidi kwangu kuliko vyote vilivyochomozewa na jua."¹

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Je, anashindwa mmoja wenu kuchuma kila siku mema elfu moja?" Akamuuliza muulizaji miongoni mwa waliokuwa naye kwenye kikao: "Vipi anaweza kuchuma mmoja wetu mema elfu moja?" Akasema: "Atasema: Sub-haana Ilahi (ametakasika Mwenyezi Mungu) mara mia moja (100), kisha ataandikiwa mema elfu (1000), au atafutiwa makosa elfu moja (1000)."²

"Atakayesema:

'Utakasifu ni wa Mwenyezi Mungu Mkuu na sifa ni zake'

ataoteshewa mti wa mtende Peponi."³

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Ewe Abdallah bin Kais, hivi nikujulishe hazina miongoni mwa hazina za Pepo?" Nikasema: Ndivyo, ewe Mtume wa Mwenyezi Mungu. Akasema: "Sema: (Hakuna uwezo wala nguvu ila kwa Mwenyezi Mungu)."⁴

¹ Muslim 4/2072 namba 2695.

² Muslim 4/2073 namba 2698.

³ Ameipokea At-Tirmidhiy 5/511 kwa nambari 3464, na Al-Hakim 1/501, na akasema kwamba ni hadithi sahihi na Adh-Dhahabi akakubaliana naye, na tazama: Sahih Al-Jaami'i 5/531, na Sahih At-Tirmidhiy 3/160.

⁴ Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 11/213, namba 4206, na Muslim, 4/2076, namba 2704.

Na amesema rehema na amani ziwe juu yake: "Maneno yanayopendeka zaidi kwa Mwenyezi Mungu ni manne:" Tafsiri: Ametakasika Mwenyezi Mungu, na kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu, na hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu, na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa.

"Haikudhuru kwa lolote kati ya hayo utakaloanza nalo."¹

Alikuja bedui mmoja kwa Mtume -rehema na amani ziwe juu yake na akasema: Nifundishe maneno nitakayoyasema. Akasema: "Sema: "Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki isipokuwa Mwenyezi Mungu Yeye pekee asiyekuwa na mshirika, Mwenyezi Mungu ni Mkubwa mno, na kila sifa njema ni za Mwenyezi Mungu kwa wingi, na ametakasika Mwenyezi Mungu Mola Mlezi wa walimwengu, na hapana ujanja wala nguvu isipokuwa kwa Mwenyezi Mungu, Mwenye nguvu, Mwenye hekima."

Akasema: Basi haya ni ya Mola wangu Mlezi, basi mimi nina nini? Akasema: "Sema: "Yaani: Ewe Mola wangu nisamehe, na unihurumie, na uniongoze, na unirusuku."²

¹ Muslim 3/1685 namba 2137.

² Ameipokea Muslim 4/ 2072 kwa nambari 2696 na amezidisha Abu Daud 1/ 220 kwa nambari 832: Pindi alipoondoka bedui huyo, akasema Mtume, rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Hakika amejaza heri mkono wake."

Alikuwa mtu akisilimu, Mtume rehema na amani ziwe juu yake anamfundisha swala, kisha anamuamrisha aombe kwa maneno haya: "Ewe Mwenyezi Mungu nisamehe, na unihurumie, na uniongoze, na unipe salama, na uniruzuku."¹

"Hakika dua bora ni:

'Sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu',
Na dhikiri bora ni 'Hapana Mola apasaye kuabudiwa kwa haki ila Mwenyezi Mungu.'"²

"Matendo mema yenye kudumu ni:

"(Ametakasika Mwenyezi Mungu, na sifa njema zote ni za Mwenyezi Mungu, na hakuna mungu ila Mwenyezi Mungu, na Mwenyezi Mungu ni Mkubwa, na hakuna uwezo wala nguvu isipokuwa kwa Mwenyezi Mungu)."³

¹ Muslim 4/2073 kwa nambari 3697 na katika upokezi wake pia: "Hakika maneno hayo yanakukusanyia dunia yako na Akhera yako."

² At-Tirmidhiy 5/462 nambari 3383, na Ibn Majah 2/1249 nambari 3800, na Al-Haakim 1/503 na akasema kwamba ni sahihi na akakubaliana naye Adhahabiy, na tazama: Sahihi Al-Jaamii 1/362.

³ Ameipokea Ahmad kwa nambari 513 kwa mpangilio wa Ahmad Shaakir, na tazama: Majmau Az-Zawaaid 1/297 na amenasibisha Ibnu Hajar katika Buluugh Al-Maraam kutokana na riwaya ya Abuu Said kwa An-Nnasaai [katika kitabu Al-Kubraa] kwa nambari 10617 na akasema: Amesema Ibnu Hibbaan kwamba ni sahihi kwa nambari 840, na Al-Haakim 1/541.

131. NI VIPI ALIKUWA MTUME REHEMA NA AMANI ZIWE JUU YAKE AKIMTAKASA MWENYEZI MUNGU?

Imesimuliwa kutoka kwa Abdallah bin Amri -radhi za Mwenyezi Mungu ziwe juu yao- kwamba alisema: "Nilimuona Mtume rehema na amani ziwe juu yake akihesabu tasbihi" na katika ziada: "kwa mkono wake wa kulia."¹.

132- MIONGONI MWA AINA ZA KHERI NA ADABU (HESHIMA) ZINAZOKUSANYA

Amesema Mtume rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu yake: "Pindi unapoingia mwanzo wa giza la usiku – au mnapoingia jioni – basi wazuieni watoto wenu, kwa sababu mashetani huenea wakati huo, na ukipita muda katika usiku, basi waacheni, na fungeni milango na mtaje jina la Mwenyezi Mungu; kwani hakika Shetani hafungui mlango uliofungwa, na fungeni viriba vyenu, na mtaje jina la Mwenyezi Mungu, na funiken vyombo vyenu, na mtaje jina la Mwenyezi Mungu, hata kama ni kwa kuweka kitu juu yake, na zimeni taa zenu."²

¹ Ameipokea Abuu Daud kwa tamko lake 2/81 kwa nambari 1502, na At-Tirmidhiy 5/521 kwa nambari 3486, na tazama: Swahihi Jaamiyy 4/271 kwa nambari 4865, na amesema Al-Albaani kwamba ni sahihi katika Sahihi sunani Abi Daud 1/411.

² Bukhari na vile vile "Al-Fat-h" 10/88, namba 5623, na Muslim, 3/1595, namba 2012.

Na rehema na amani za Mwenyezi Mungu ziwe juu
ya Mtume wetu Muhammad na ahali zake na
Maswahaba zake.

Yaliyomo

Hisnu Al-Muslim Kutoka Katika Nyiradi Za Kitabu Na Sunna	2
Hisnu Al-Muslim Kutoka Katika Nyiradi Za Kitabu Na Sunna	2
Utangulizi	2
Ubora wa kumtaja Mwenyezi Mungu (dhikiri)	4
1. NYIRADI ZA KUAMKA KUTOKA USINGIZINI	8
2. DUA YA KUVAA NGUO	12
3. DUA YA KUVAA NGUO MPYA	12
4. DUA YA KUMUOMBEA ALIYEVAA NGUO MPYA	13
5. ANACHOSEMA ANAPOVUA NGUO YAKE	13
6. DUA YA KUINGIA CHOONI	13
7. DUA YA KUTOKA CHOONI	14
8. DUA KABLA YA UDHU	14
9. DHIKIRI BAADA YA KUMALIZA UDHU	14
10. DHIKIRI WAKATI WA KUTOKA NYUMBANI	15
11. DHIKIRI WAKATI WA KUINGIA NYUMBANI	15
12. DUA YA KWENDA MSIKITINI	15
13. DUA YA KUINGIA MSIKITINI	16
14. DUA YA KUTOKA MSIKITINI	17
15. DHIKIRI ZA ADHANA	18
16. DUA YA UFUNGUZI WA SWALA	19
17. DUA YA RUKUU	22
18. DUA YA KUNYANYUKA KUTOKA KATIKA RUKUU	24
19. DUA NDANI YA SIJIDA	24
20. DUA YA KIKAO KATI YA SIJIDA MBILI	26
21. DUA YA SIJIDA YA KISOMO	26
22. TASHAHHUD	27

23. KUMTAKIA REHEMA MTUME, REHEMA NA AMANI ZIWE JUU YAKE, BAADA YA TAHYATU	27
24. DUA YA BAADA YA TASHAHHUD YA MWISHO KABLA YA KUTOA SALAMU	28
25. DHIKIRI BAADA YA SALAMU YA KUMALIZA SWALA.....	31
26. DUA YA SWALA YA KUOMBA UCHAGUZI (ISTIKHARA)	36
27. NYIRADI ZA ASUBUHI NA JIONI.....	37
28. NYIRADI ZA KULALA	49
29. DUA WAKATI UNAPOGEUKA USIKU	56
30. DUA YA MFADHAIKO USINGIZINI, NA MWENYE KUPATA MTIHANI WA KUHISI UPWEKE.....	56
31. ANACHOTAKIWA KUFANYA MWENYE KUOTA NDOOTO MBAYA	57
32. MAOMBI YA KUNUTI YA WITIRI	57
33. DHIKIRI BAADA YA SALAMU YA KUMALIZA WITIRI.....	59
34. DUA YA WASIWASI NA HUZUNI.....	59
35. DUA WAKATI WA MATATIZO.....	60
36. DUA YA KUKUTANA NA ADUI NA MWENYE MAMLAKA	61
37. MAOMBI YA MWENYE KUOGOPA DHULMA YA MTAWALA	61
38. DUA DHIDI YA ADUI	62
39. ANAYOTAKIWA KUSEMA MWENYE KUWAOGOPA WATU	63
40. DUA YA MTU ALIYEPATWA NA WASIWASI KATIKA IMANI	63
41. DUA YA KULIPA DENI	64
42. DUA YA MTU ANAPOPATWA NA WASIWASI KATIKA SWALA NA KISOMO	64
43. DUA YA LITAKAYEKUWA JAMBO GUMU KWAKE.....	64
44. ANACHOSEMA NA KUFANYA ATAKAYEFANYA DHAMBI.....	65
45. DUA YA KUMFUKUZA SHETANI NA WASIWASI WAKE	65

46. KUOMBA PINDI LINAPOTOKEA JAMBO ASILOLIPENDA AU AKASHINDWA NA JAMBO LAKE.....	66
47. Pongezi kwa aliye ruzukiwa mtoto na majibu yake.	67
48. MANENO YA KUWAKINGA WATOTO.....	67
49. DUA YA KUMUOMBEA MGONJWA WAKATI WA KUMTEMBELEA	68
50. FADHILA ZA KUMTEMBELEA MGONJWA.....	68
51. MAOMBI YA MGONJWA AMBAYE AMEKATA TAMAA YA MAISHA YAKE	69
52. KUMTAMKISHA SHAHADA MTU ANAYEKARIBIA KUFA	70
53. DUA YA MWENYE KUPATWA NA MSIBA	70
54. DUA WAKATI WA KUMFUMBA MACHO MAITI	70
55. KUMUOMBEA DUA MAITI KATIKA KUMSWALIA	70
56. KUMUOMBEA DUA MTOTO MDOGO WAKATI WA KUMSWALIA	72
57. DUA YA KUTOA POLE	73
58. DUA WAKATI WA KUMUINGIZA MAITI KABURINI	74
59. DUA BAADA YA KUMZIKA MAITI	74
60. DUA YA KUZURU MAKABURI	74
61. DUA YA UPEPO MKALI	75
62. DUA YA RADI.....	75
63. MIONGONI MWA DUA ZA KUOMBA MVUA	75
64. DUA ANAPOONA MVUA	76
65. DHIKRI BAADA YA KUNYESHA MVUA	76
66. MIONGONI MWA DUA ZA KUOMBA MVUA IKATE	76
67. DUA YA KUUONA MWEZI	77
68. DUA WAKATI WA KUFUTURU ALIYEFUNGA	77
69. DUA KABLA YA KULA CHAKULA	77
70. DUA WAKATI WA KUMALIZA CHAKULA	78

71. DUA YA MGENI KWA MWENYEJI ALIYE MKIRIMU CHAKULA	79
72. KUDOKEZA KWA DUA ILI KUOMBA CHAKULA AU KINYWAJI	79
73. DUA YA KUOMBA ENDAPO ATAFUTURU NYUMBANI KWA WATU	79
74. DUA YA MFUNGAJI ANAPOLETEWA CHAKULA NA HAJAFUNGUA	79
75. ANACHOSEMA MFUNGAJI IKIWA MTU ATAMTUKANA.....	80
76. DUA YA MTU ANAPOONA MATUNDA YA KWANZA	80
77. DUA YA CHAFYA.....	80
78. ANACHOAMBIWA KAFIRI AKIPIGA CHAFYA NA AKAMHIMIDI MWENYEZI MUNGU	81
79. DUA YA KUMUOMBEA ALIYEOA	81
80. DUA YA ALIYEOA NA KUNUNUA KIPANDO	81
81. DUA KABLA YA KUMWINGILIA MKE	82
82. DUA YA HASIRA	82
83. DUA YA MWENYE KUMUONA MLEMAVU	82
84. KINACHOSEMWA KATIKA KIKAO	82
85. KAFARA YA KIKAO	83
86. KUMUOMBEA DUA ALIYESEMA: GHAFARALLAAHU LAKA (AKUSAMEHE MWENYEZI MUNGU)	83
87. DUA KWA ALIYEKUFANYIA WEMA	83
88. YALE AMBAYO MWENYEZI MUNGU ANAKINGA KWAYO KUTOKANA NA DAJALI.....	84
89. DUA KWA YULE ANAYESEMA: HAKIKA MIMI NINAKUPENDA KWA AJILI YA MWENYEZI MUNGU	84
90. DUA YA KUMUOMBEA ALIYEKUPA MALI YAKE.....	84
91. DUA KWA ALIYEKUKOPESHA WAKATI WA KULIPA	85
92. DUA YA KUHOPIA USHIRIKINA	85

93. DUA YA KUMUOMBEA ALIYESEMA: BAARAKALLAAHU FIIKA (MWENYEZI MUNGU AKUBARIKI)	85
94. DUA YA KUCHUKIA ISHARA MBAYA (MIKOSI)	86
95. DUA YA KUPANDA KIPANDO	86
96. DUA YA SAFARI	87
97. DUA YA KUINGIA KIJIJINI AU MJINI.....	88
98. DUA YA KUINGIA SOKONI	88
99. DUA YA KUOMBA KINAPOCHOKA KIPANDO	88
100. DUA YA MSAFIRI KWA MKAZI.....	89
101. DUA YA MKAZI KWA MSAFIRI.....	89
102. TAKBIRI NA TASBIHI KATIKA MWENDO WA SAFARI	89
103. DUA MAOMBI YA MSAFIRI ANAPOINGIA WAKATI WA DAKU	90
104. DUA ANAPOSHUKA MAHALI KATIKA SAFARI AU MAHALI PENGINE POPOTE	90
105. DHIKRI YA KUREJEA SAFARINI.....	90
106. ANACHOTAKIWA KUSEMA LINAYEMJIA JAMBO LINALOMFURAHISHA AU KUMCHUKIZA.....	91
107. FADHILA ZA KUMSWALIA MTUME REHEMA NA AMANI ZIWE JUU YAKE	91
108. KUENEZA SALAMU	92
109. NAMNA YA KUMJIBU SALAMU KAFIRI AKISALIMIA	93
110. DUA YA MTU ANAPOSIKIA SAUTI YA JOGOO NA SAUTI YA PUNDA.....	94
111. DUA WAKATI WA KUSIKIA MBWA WAKIBWEKA USIKU	94
112. DUA KWA YULE ULİYEMTUKANA.....	95
113- ANAYOSEMA MUISLAMU ANAPOMSIFU MUISLAMU	95
114- ANACHOSEMA MUISLAMU ANAPOSIFIWA	95

115. NI VIPI ATALETA TALBIYA ALIYE KATIKA IHIRAMU KATIKA HIJA AU UMRA.....	96
116. KUTOA TAKBIRA ANAPOLIFIKIA JIWE JEUSI.....	96
117. DUA BAINA YA KONA YA YEMEN NA JIWE JEUSI	96
118. DUA ANAPOSIMAMA MTU JUU YA SWAFA NA MARWA (KWA WAFANYAO IBADA YA HIJA AU UMRA)	97
119. DUA YA SIKU YA ARAFA	97
120. DHIKIRI YA MTU ANAPOKUWA MUZDALIFA (SEHEMU INAYOFUATA BAADA YA KUTOKA ARAFA).....	99
121. KUPIGA TAKBIRI WAKATI WA KUTUPA VIJIWE KWENYE JAMARAAT PAMOJA NA KILA KIJWE.....	99
122. DUA YA KUSTAAJABU NA JAMBO LA KUFURAHISHA.....	99
123. ANACHOTAKIWA KUKIFANYA LINAYEMJIA JAMBO LINALOMFURAHISHA.....	99
124. ANACHOTAKIWA KUKIFANYA NA KUSEMA ANAYEHISI MAUMIVU KATIKA MWILI WAKE.....	100
125. DUA YA MWENYE KUHOFA KUKITIA KITU KIJICHO	100
126. KINACHOSEMWA WAKATI WA HOFU KUBWA	100
127. ANACHOSEMA WAKATI WA KUCHINJA AU KUDUNGA KOONI.....	101
128. ANACHOSEMA ILI KUZUIA VITIMBI VYA MASHETANI WAASI	101
129. KUOMBA MSAMAHA NA KUTUBIA.....	102
130. FADHILA ZA KUSEMA SUB-HAANALLAAH, NA ALHAMDULILLAHA, NA LAA ILAAHA ILLA LLAH, NA ALLAAHU AKBAR.....	103
131. NI VIPI ALIKUWA MTUME REHEMA NA AMANI ZIWE JUU YAKE AKIMTAKASA MWENYEZI MUNGU?	108
132- MIONGONI MWA AINA ZA KHERI NA ADABU (HESHIMA) ZINAZOKUSANYA	108

